

**VERSLAG VAN DE OPENBARE VERGADERING VAN DE RAAD DORDRECHT D.D. 28
januari 2020**

Voorzitter: dhr. Kolff
Raadsgriffier: mevr. Wepster
Verslag: NotuBiz

Aanwezig:

Mevr. Van Benschop (GroenLinks)
Dhr. De Boer (Beter Voor Dordt)
Dhr. Boersma (ChristenUnie/SGP)
Dhr. Bosuguy (D66)
Dhr. Burakçin (GroenLinks)
Mevr. Castelijm (D66)
Mevr. Van Eck (Beter Voor Dordt)
Dhr. Van der Graaf (Beter Voor Dordt)
Dhr. Gündogdu (Beter Voor Dordt)
Dhr. Den Heijer (VVD)
Dhr. Helweg (PVV)
Mevr. Van den Heuvel-van der Ham (CDA)
Dhr. Van der Klaauw (Beter Voor Dordt)
Mevr. Klein-Hendriks (ChristenUnie-SGP)
Mevr. Koene (Gewoon Dordt)
Mevr. Kruger (GroenLinks)
Dhr. Van der Kruijff (CDA)
Dhr. Van Leeuwen (PVV)
Dhr. De Looze (ChristenUnie/SGP)
Dhr. Merx (VVD)
Dhr. Van der Net (VVD)
Mevr. Nijhof (Beter Voor Dordt)
Dhr. Noels (D66)
Dhr. Noldus (VVD)
Dhr. Oostenrijk (CDA)
Dhr. Polat (D66)
Dhr. Portier (SP)
Mevr. Rutten-Alberts (PVV)
Dhr. Schalken-den Hartog (Beter Voor Dordt)
Dhr. Sleijser (GroenLinks)
Dhr. Soy (Beter Voor Dordt)
Mevr. Stevens (PvdA)
Mevr. Stolk (VSP)
Dhr. Struijk (commissielid)
Dhr. Tiebosch
Dhr. Veldman (ChristenUnie/SGP)

Dhr. Van Verk (PvdA)

Mevr. Weerts (CDA)

Dhr. Wisker (VSP)

Portefeuillehouders: wethouder P. Sleeking, wethouder M. Burggraaf, wethouder M. Stam, wethouder R. van der Linden, wethouder P. Heijkoop

1. Opening en vaststelling agenda, mededelingen

De voorzitter: Dames en heren, heel hartelijk welkom bij deze gemeenteraadsvergadering van 28 januari 2020. Van harte welkom uiteraard aan alle raadsleden, maar ook de mensen op de publieke tribune en in het bijzonder de support voor de betaald voetbalorganisatie FC Dordrecht en ook in bijzonder voor een zestal leerlingen uit Hardinxveld, van de Da Vinci Bouwcampus. Leerlingen uit Hardinxveld en Dordrecht, die hier in het kader van hun vak Burgerschap op de tribune zitten. Ik hoop dat jullie een mooie raadsvergadering meemaken. Ik heb vandaag afmelding ontvangen van het raadslid mevrouw Jager – er wordt gezwaaid vanaf de tribune, dat is een novum – wie vergeet ik? Daar kom ik straks op. Goed, ik ben helemaal van mijn apropos. Ik vind het belangrijk om eventjes te melden wie er vandaag niet is. Dat is mevrouw Jager van de Fractie Jager. Voordat ik over ga naar de agenda meld ik graag even dat ik zojuist een burgerinitiatief heb ontvangen van mevrouw Vol en de heer Van der Holst, dat betreft het plan voor invulling van het pand van de Berckepoort. Het initiatief wordt uiteraard in behandeling genomen, voor advies aan het college voorgelegd en gaat met dit advies samen naar uw commissie en uiteindelijk ter besluitvorming naar de raad. Altijd goed als er een burgerinitiatief wordt ingediend, heb ik zojuist ook tegen de indieners gezegd. Wordt zoals gebruikelijk in behandeling genomen. Dan kom ik op het vaststellen van de voorliggende agenda. Ik heb begrepen dat het verzoek is om twee moties vreemd aan de orde van de dag toe te voegen aan de agenda. Motie 'Oranje Wit' vanuit het CDA, dat is ook nog steeds het geval? Dat is het geval. En de motie 'Transparantie' van VSP, SP en D66, als ik het goed heb. Is dat correct? Dat is correct. Als we die kunnen toevoegen aan de agenda dan zou ik 'Oranje Wit' willen toevoegen als agendapunt 27 en 'Transparantie' als agendapunt 28 aan de agenda. Dat is het geval, iedereen is akkoord? Dan wordt de motie nu ook even ingediend, dat is de motie 27, 'Oranje Wit' en dan krijg ik, als het goed is, ook de motie 28, 'Transparantie'. Ja, we noemen dat motie 1 en motie 2, maar ze passen bij agendapunt 27 en 28. Ik begrijp dat de motie M2 mede ingediend is ook namens de PVV, die had ik nog niet genoemd.

2. Vaststellen van de notulen van de commissievergaderingen Sociale en Fysieke Leefomgeving van 8 januari 2020

De voorzitter: Als ik zo de agenda kan vaststellen en ik kijk rond of dat zo is, dan gaan we door met agendapunt 2 van de agenda, het vaststellen van de notulen van de commissievergadering Sociale en Fysieke Leefomgeving van 8 januari 2020. Ik kijk rond of u kunt instemmen met die notulen? Dat is het geval.

BENOEMINGEN / AANWIJZINGEN

3. Benoemen van de heer L.C. Struijk tot commissielid (2519408)

De voorzitter: Dan zijn we nu aangekomen bij achtereenvolgens de benoeming van een commissielid, het afscheid van twee raadsleden en de benoeming van één nieuw raadslid. Ik stel voor dat we daarna één keer schorsen om afscheid te nemen en felicitaties over te brengen. Als eerste zou ik willen overgaan bij agendapunt drie tot het benoemen van de heer Struijk tot commissielid. Met het vaststellen van ons nieuwe RVO afgelopen november heeft u besloten dat ook Dordtenaren die niet op de kieslijst, kandidatenlijst hebben gestaan in het vervolg in aanmerking kunnen komen voor het commissielidmaatschap. De commissie ChristenUnie/SGP is de eerste partij die daar gebruik van maakt door de heer Struijk voor te dragen als commissielid voor deze partij, als opvolger van de heer De Heer. De voorliggende vraag is of u kunt instemmen met de voorgestelde benoeming. Ik zie daar instemmend geknik op, dan is dat het geval en dan zou ik graag de heer Struijk naar voren willen vragen voor het afleggen van de eed en ik wil u verzoeken allemaal, ook op de tribune, indien mogelijk, daarbij te gaan staan. Het is overigens zo dat we sinds enige tijd ook de eed of de belofte afnemen bij potentiële commissieleden en het belang – dat doe ik niet – het belang daarvan is gelegen in het feit dat ook commissieleden, net als raadsleden, toegang hebben tot vertrouwelijke, belangrijke informatie en ook integriteit daarbij hoog in het vaandel staat. Ik kom nu tot de tekst van de eed en ik wil u vragen daarna te zeggen, met uw twee vingers omhoog: “Zo waarlijk helpen mij God almachtig.” Ik zweer dat ik om tot commissielid van de raad benoemd te worden rechtstreeks noch middellijk onder welke naam of welk voorwendsel ook enige gift of gunst heb gegeven of beloofd. Ik zweer dat ik om iets in dit ambt te doen of te laten rechtstreeks noch middellijk enig geschenk of enige belofte heb aangenomen of zal aannemen. Ik zweer dat ik getrouw zal zijn aan de grondwet, dat ik de wetten zal nakomen en dat ik de plicht als commissielid van de raad naar eer en geweten zal vervullen.

De heer Struijk: Zo waarlijk helpe mij God almachtig.

De voorzitter: Dan wil ik u vanaf deze plek als eerste heel hartelijk feliciteren met uw benoeming en u een bloemetje overhandigen. Dan zal de raad daarvoor applaudiseren.

4. Afscheid van raadsleden mevrouw K.M. Castelijns en de heer K.J. Noels

De voorzitter: U mag allemaal weer gaan zitten. Dan zijn we nu helaas aangekomen bij een minder vrolijk agendapunt: het afscheid van mevrouw Castelijns en de heer Noels, beide van de fractie D66. Alvorens zij zelf het woord tot u richten wil ik graag bij het afscheid stilstaan. Eerder deze maand hebben de heer Noels en mevrouw Castelijns ons geïnformeerd dat zij beiden hun functie als raadslid in onze gemeente neerleggen. Ook de heer Tabak en al eerder de heer Vos, beide ook van D66, besloten hun functies als commissielid neer te leggen. Dit alles na een langdurig en ernstig geschil van mening binnen de partij. Hierover hebben de griffier en ik, op uw beider verzoek ook, intensieve gesprekken met u gevoerd. Uit de ontstane situatie blijkt maar weer dat politiek mensenwerk is. Als dit te zwaar op het persoonlijk welzijn drukt dan houdt het een keer op. Helaas heeft u beiden dit punt deze maand bereikt en dat betreurt ons zeer. Heer Noels en mevrouw Castelijns, uw besluit hebben we uiteraard te respecteren en dat doen we dan ook. Ik wil graag een moment stilstaan bij hetgeen u voor onze raad en onze stad in de afgelopen twee jaar hebt betekend. Omdat u beiden zo intensief heeft

samengewerkt doe ik dat niet afzonderlijk, maar in één verhaal. Alvorens ik dat doe hecht ik eraan uit te leggen dat volgens de kieswet een raadslid aanblijft totdat de geloofsbrieven van hun opvolgers zijn goedgekeurd, omdat iedere volgende kandidaat op de kandidatenlijst formeel achtentwintig dagen bedenktijd heeft en hier momenteel ook gebruik van wordt gemaakt door één van de kandidaten kan er vandaag slechts één nieuw raadslid voor D66 worden benoemd. Daarom zal de heer Noels formeel nog raadslid blijven, totdat in zijn opvolging is voorzien. Ik heb echter begrepen dat u, de heer Noels, ervoor kiest om toch vandaag ook afscheid te nemen en uw raadsvergoeding van de komende periode aan een goed doel te schenken. Dat siert u. Terug naar uw afscheid. Bijna 2 jaar geleden, in maart 2018, begon u beiden vol goede moed en bruisend van plannen en idealen aan het raadslidmaatschap. De heer Noels, achtentwintig jaar, geboren en getogen Dordtenaar en mevrouw Castelij, nu al meer dan vijftien jaar Dordtenaar in hart en nieren. U ging zich, helaas naast de partijperikelen, vol inzetten voor onze stad en u heeft dat ook op veel dossiers gedaan en uw stem laten gelden. Steeds in interactie met anderen uit de stad en met collega-raadsleden. De koersnota Mobiliteit, om maar één dossier van met name de heer Noels uit te lichten, werd mede door uw motie een concreet handvat voor de inrichting van het Dordtse verkeer- en vervoerssysteem van de toekomst. Daarbij kreeg ook de fiets door uw motie 'Spring maar achterop mijn fiets' een prominente plek in het beleid. Ook in het debat op de woonvisie heeft u uw stempel weten te drukken, al haalde uw amendement dat u met GroenLinks en de VSP indiende over de sociale woningbouw nog geen meerderheid. Een inhoudelijk dossier waar mevrouw Castelij zich actief mee heeft bemoeid is de visie Opvang, waar de raad de komende periode nog over komt te spreken. Recent heeft u ook het initiatief genomen met de motie 'Gissen is missen', om de raad betere positie te brengen bij het nemen van beslissingen over grote, complexe zaken of projecten. Het ging u beiden bij het raadswerk altijd om de inhoud, dat wat u wilt bereiken voor onze mooie stad. We hebben mevrouw Castelij regelmatig horen zeggen, als de politieke profilering om de hoek kwam kijken in het debat: "Daar gaat het nu net niet om." U heeft, mevrouw Castelij, ook uw rol als voorzitter bij de commissie Sociale Leefomgeving professioneel opgepakt, met als hoogtepunt, tussen aanhalingstekens, de commissievergadering over het sportpark Krommedijk, waar meer dan honderd voetbalsupporters en andere betrokkenen aanwezig waren. Dat is mede dankzij uw adequate en mensgerichte voorzitterschap allemaal in een goede sfeer verlopen en de complimenten die u daarvoor heeft ontvangen die zijn dan ook meer dan terecht. Voor u, de heer Noels, begon in 2018 de zware klus als fractievoorzitter van D66 en dat viel niet altijd mee. Strubbelingen binnen eigen fractie hebben overigens van uw beiden veel van uw energie en tijd gevraagd, met een uiteindelijk dan toch verdrietige afloop. Niet alles is rozengeur en maneschijn. Maar buiten de partij hebben de fractievoorzitters in het presidium in ieder geval ook uw constructieve samenwerking mogen ervaren. Jullie zijn beiden tot de conclusie gekomen dat de koers en de waarden die D66 regionaal en landelijk hierbij volgt sterk afwijkt van die van jullie en dat heeft jullie doen besluiten om te stoppen als raadslid. Dat is oprecht een spijtig besluit, dat geldt ook voor de griffier en mij persoonlijk, wij trekken ons dat aan. Jullie waren beiden actieve, betrokken en verbindende raadsleden met hart voor onze stad. Onze stad heeft raadsleden als jullie nodig. Maar goed, het besluit is genomen en dit is het moment van afscheid. Echter niet nadat ik jullie namens de raad veel dank wil zeggen voor de

bijdrage die jullie hebben geleverd aan het bestuur van onze stad. Karin en Kevin, jullie zijn beiden maatschappelijk betrokken en ik wens dat met het eindigen van dit raadslidmaatschap die betrokkenheid blijft bestaan en dat we jullie wellicht op een andere plek, op een ander moment gewoon weer terug zullen zien. Jullie stoppen, zoals jullie hebben gezegd, met opgeheven hoofd en pijn in jullie hart. Wij danken jullie voor jullie niet aflatende inzet voor onze stad, plezierige samenwerking en wensen jullie alle goeds voor de toekomst. We gaan jullie missen als leden van deze raad en bovendien als fijne mensen. Dank jullie wel. Mag ik jullie naar voren vragen, zodat ik jullie een bloemetje kan overhandigen? Het woord is aan mevrouw Castelijm.

Mevrouw Castelijm: Dames en heren, fijn naar Jochem Meyer zou ik willen zeggen: Nou, nog eentje dan. Voor wie het filmpje niet kent, ik zou zeggen: zoek hem een keer op. Collega-raadsleden, griffie, college en omdat het de laatste keer is: beste Wouter, in plaats van voorzitter. Om te beginnen dankjewel voor je mooie woorden. Dat ik hier nu sta om afscheid te nemen was voor mij bijna net zo ondenkbaar als het ooit was om überhaupt de politiek in te gaan. Toch sta ik hier. Hoe is dat zo gekomen? Ik werkte al langer op verschillende plekken in het sociaal domein, bij gemeenten, bij zorgorganisaties en van jeugd tot GGZ en zag daarbij steeds opnieuw mensen in de knel komen, omdat we het ondanks alle goede intenties niet goed geregeld hebben en krijgen in dit land. De rol van de gemeente werd daar alleen maar groter in. Toen mij dan ook in 2017 gevraagd werd om me verkiesbaar te stellen dacht ik bij mezelf: ja Karin, nu wordt het toch tijd om, zoals de Engelsen zeggen, to put your money where your mouth is. Want overal een mening over hebben is makkelijk, maar gratis meningen zijn er al genoeg. Als je er dan van vindt ga je daar dan ook wat mee doen? We weten allemaal, dat antwoord was ja. Zo kwam ik in maart 2018 hier in de gemeenteraad, met een ruim persoonlijk mandaat dat ik niet licht heb opgevat. Evenmin als het feit dat de kiezers van D66 ook graag een vrouw als vertegenwoordiger in de fractie zagen. Dus ja, beste collega's, het spijt me dan ook dat met mijn vertrek het aantal in vrouwen in de raad onder de dertig procent zakt. Nu heb ik collega Jan Willem in de commissie wel eens per ongeluk als mevrouw Boersma het woord gegeven, maar om dat nu structureel te gaan doen lijkt me toch wat ingrijpend. Ik vertrek met trots op wat we in de afgelopen twee jaar hebben gedaan en bereikt. We kwamen hier met een volledig nieuwe fractie en ik ga niet zeggen dat het hier in de raad een warm bad was, want u heeft van harte gebruik gemaakt van onze onervarenheid. Zou ik ook gedaan hebben. Maar ondanks dat en onze verschillen van inzicht was er altijd ruimte voor een goede discussie en de gezamenlijke wil om hard te werken voor onze mooie stad. Dan ben ik er trots op dat ik daar een bijdrage aan heb mogen en kunnen leveren, soms meer, soms minder zichtbaar. Of het nu gaat om wat ik 'stoppen met fietsen in het donker in de jeugdzorg' heb genoemd, meer aandacht voor het structureel creëren van gelijke kansen in onderwijs en armoedebelid, aandacht voor ontschotting of de visie kwetsbare opvang. Iedereen die me kent – en er werd net ook al aan gerefereerd – weet hoezeer het me aan het hart gaat om afscheid te nemen net voor deze behandeld gaat worden. Maar, heren van het college ter linker en rechterzijde van mij, daar moet me toch van het hart: de motie die ik daarvoor heb ingediend, dat was mijn maidenspeech. Waarmee ik maar wil zeggen: er mag af en toe best wat meer tempo in. De burgemeester zei: het is een nieuwjaarsspeech ook al, u heeft effectief nog een vol jaar en er ligt nog wel wat

op de plank. Ik had zelf graag ook nog veel meer gedaan, namens en voor Dordrecht. Waarom vertrek ik dan toch? Toen ik begon heb ik mezelf en iedereen om me heen één ding beloofd: ik wil mijn eigen houdbaarheid, nu of bij de volgende verkiezingen, geen rol laten spelen in wat ik doe en hoe ik het doe. Ik wil in het hier en nu doen wat goed is voor deze stad en dat altijd leidend laten zijn, ongeacht de consequenties voor mijzelf. Raadslid is niet iets wat ik wilde zijn, maar iets wat ik wilde doen. Zolang als ik van toegevoegde waarde kon zijn en geen seconde langer. Als ik dan op een punt beland waar 'een man een man, een woord een woord' niet meer geldt, waar positie en partijbelang belangrijker worden dan inhoud en deze zelfs belemmeren en ik dat niet alleen om me heen zie gebeuren, maar ook van mij gevraagd wordt om dat voorop te stellen en daar zelfs anderen voor aan de kant te schuiven, dan kan ik niet anders dan trouw blijven aan mijn eigen principes en de belofte die ik mezelf heb gedaan. Dan kan ik mijn werk als raadslid niet meer naar mijn normen uitvoeren en mijn partij niet meer vertegenwoordigen, want wij doen de dingen niet omdat de politiek zo is, maar de politiek is zoals wij de dingen doen. Dat betekent dat we wat mij betreft elke dag een keuze hebben aan welk soort politiek we bij willen dragen. De betekent ook dat ik voor het eerst van mijn leven iets niet afmaak. Dan hoor ik in mijn omgeving regelmatig: ja, ook als je bijna vijftig bent doe je dingen soms voor de eerste keer. Maar dat betekent niet dat mijn vlammetje om wat te betekenen voor deze stad gedoofd is, integendeel. Ik weet nog niet hoe en ik weet nog niet waar, maar ik wil hier Irene ook graag bedanken voor het feit dat ze me met haar taalmaatjesproject heeft laten zien dat impact ook groots kan zijn met iets kleins. Dan tot slot een aantal mensen die ik wil bedanken: de inwoners van deze stad, dank voor het in mij gestelde vertrouwen. Collega's hier in de zaal voor de fijne samenwerking en de stevige discussies en ik wens jullie, als ik dat ongevraagd toch nog maar even mag doen, af en toe een flintertje meer wijsheid van de minderheid in het besluit van de meerderheid toe. Dank Kevin, zo verschillend als we zijn – ik heb je met enige regelmaat een jonge hond en ook wel een straatvechtertje genoemd en ik schiet ook nog wel eens in mamamodus – maar zo verschillend als we zijn, zo sterk hebben we elkaar aangevuld. Dank voor de enorme energie en inspiratie die er vrijkwam in onze samenwerking, je rugdekking en je altijd klare taal. Ik ben blij dat ik dit samen met jou heb mogen doen. Maar ik wil vooral een aantal mensen bedanken die een stuk minder zichtbaar zijn, maar minstens net zo hard werken om het mogelijk te maken dat wij hier in deze arena zitten en die daar vaak onvoldoende voor gewaardeerd worden. In de eerste plaats mijn man Maarten – die zit veilig in Brussel, ik weet dat hij meekijkt – voor je onvoorwaardelijke steun, liefde en geduld. Dan een aantal mensen die eerder of gelijktijdig met mij opstappen. Eelco, zoals jij in 2018 over je ego bent heengestapt, daarvan heb ik al eerder gezegd: dat heeft ballen op een manier die weinigen is gegeven. Durk Jan, voor je niet aflatende energie en geduld om te dealen met mij, omdat je af en toe voor mij in moest vallen in de commissie Sociaal en ik heb de dingen graag op mijn manier. Wees gerust, dan vind ik mezelf ook niet altijd aardig. Vooral ook Hans Bloemen, onze fractie-assistent, voor je harde werk, je enorme betrokkenheid, je eerlijkheid en je loyaliteit aan iedereen. Je hebt alles gegeven wat je had en meer en dat past alleen maar: de bloemen zijn voor jou. Marlies Hombergen, steun-fractielid, voor je scherpe blik, je tegengeluid en je steun. Namens meerderen: als deze dame nog eens de politiek ingaat, berg je dan maar. Ze zegt niet veel, maar als ze wat zegt, luister dan maar, het is altijd raak. Dan zijn er nog een

heleboel mensen achter de schermen, die kan ik niet allemaal afzonderlijk noemen, maar dank aan de griffie en de ambtelijke ondersteuning en niet te vergeten aan de mensen, aan Patrick, die ons hier iedere keer weer in leven houdt zou ik bijna zeggen, door ons van drankjes en eetbare zaken te voorzien. Als dank voor het elke keer weer testen van mijn wilskracht om die vele chocolaatjes af te slaan, heb ik voor jou deze keer een doosje bonbons. Ahmet en Osman, ik wens jullie met de vernieuwde D66-fractie alle goeds en succes. Ik hoop dat na een turbulente periode jullie samen ook de ruimte vinden om weer volop je tijd en energie in onze mooie stad te steken. Het is jammer dat we ons, ondanks alle inspanningen, niet hebben kunnen verzoenen. Dames en heren, rest mij alleen nog om te zeggen – gebeurt het toch – dank. Het was mij vaak een genoegen, maar altijd een eer.

De heer Noels: Dank u wel. Onlangs heb ik de burgemeester en griffier kenbaar gemaakt dat ik met ingang van vandaag stop als raadslid voor D66 in Dordrecht. Een voor mij tot voor kort ondenkbaar en onwerkelijk besluit. Collega's, ik moet u zeggen: ondenkbaar en onwerkelijk voelt het zelfs nu nog, nu ik voorlopig voor het laatst van achter dit kathedraal staan en in deze prachtige politieke arena een woord tot u mag richten. Ondenkbaar, omdat ik met een ruim mandaat verkozen ben tot lijsttrekker door onze toenmalige leden en tot raadslid door de inwoners van Dordrecht. De stad waar ik geboren en getogen ben en zo veel van houdt. Om met Buddingh te spreken: "Dordt is niet alleen de rivier, met al wat erop en eraan hoort, maar een brok atmosfeer, een klimaat waarin je misschien wel geboren moet zijn om er blijvend te kunnen ademen." Nergens anders dan hier in deze stad zou ik blijvend kunnen ademen. Ik heb het als een eer beschouwd dat ik deze rol heb mogen vervullen voor D66, de partij waarvan ik op mijn 16^e lid ben geworden, omdat zij idealisme over de toekomst weet te verbinden met een realisme in het heden. Omdat het vergroten van de gelijkwaardigheid, de vrijheid en de gelijke kansen van het individu in balans is met het borgen van de onderlinge verbondenheid. Tot in de kern voel ik mij, ook nu nog, met dit sociaalliberale gedachtegoed en met D66 verbonden. Trots ben ik op de wijze waarop we dat sociaalliberale geluid in deze raadzaal hebben laten horen. Collega's, we voeren scherpe debatten, we hebben moties en amendementen ingediend en binnengehaald, over het bevorderen van de gelijke kansen voor alle kinderen, over het Dordtse sport- en verenigingsleven, over het aanpakken van kinderarmoede, over het vergroten van het verdienvermogen van de stad en over het bieden van perspectief aan alle Dordtenaren. Ook aan diegenen die de aansluiting met de samenleving even verloren zijn. Als ik daaraan terugdenk dan realiseer ik me dat ik niet alleen de inhoud gaan missen, maar ook de samenwerking met u allen. Natuurlijk hadden wij zo onze meningsverschillen, maar er was altijd iets dat ons bond. Dat ons, als we de verbinding met elkaar even kwijtraakten, opnieuw met elkaar in gesprek bracht. Dat was die gedeelde en ongebreidelde betrokkenheid bij deze stad. Als ik u dan toch een heel bescheiden, ongevraagd advies mag geven dan is het dat u die verbinding moet koesteren. U vertegenwoordigt allemaal een ander geluid en een andere mening. Het is goed om verschillen in uw opvattingen zo af en toe uit te vergroten, daar deed ik zelf ook wel eens aan mee. Maar realiseer u ook dat u alleen samen het geluid van deze stad kunt vertegenwoordigen. Dat geeft u de verantwoordelijkheid om ervoor te zorgen dat alle geluiden uit de Dordtse samenleving worden gehoord en een plaats vinden in dat wat de

gemeente doet, in de besluiten die u neemt. U zult zich inmiddels wel afvragen: man, hoe kan het dan zijn dat je stopt? Voor ik daar iets meer over zeg wil ik eerst een aantal mensen bedanken. Allereerst wil ik mijn vriendin Claudia bedanken. Zonder haar steun en vooral geduld met mij had ik het nooit zo lang volgehouden. Daarnaast wil ik de griffie, de ondersteunende medewerkers op het stadskantoor en hier en de ambtelijke organisatie hartelijk bedanken voor de fijne samenwerking. Ook wil ik specifiek een aantal mensen bedanken, die achter de schermen ongelooflijk belangrijk zijn geweest en die net als ik vandaag stoppen. Marlies Hombergen, steunfractielid. Je had altijd begrip voor het perspectief van de ander. Voor mij was je heel belangrijk. Eelco de Vos, campagnetijger, een zeer gewaardeerd commissielid in het fysieke domein en mijn politieke maatje vanaf het begin. Je stopte al eerder en misschien had ik dat ook moeten doen. Durk Jan Tabak, een rasoptimist en keiharde werker, die doorpakt en gewoon doet waar anderen alleen over praten. Hans Bloemen, een geweldige secretaris, maar bovenal een brok integriteit die ik af en toe gebruikte om mijn morele kompas te ijken. Karin Castelijns, een geweldig integer en slim mens, altijd in verbinding met de ander en bovendien inhoudelijk vlijmscherp. Voor mij was je onmisbaar. Ondanks mijn liefde voor de stad Dordrecht en voor de partij D66 die ik in deze raad heb mogen vertegenwoordigen stop ik en met mij ook de vijf hierboven genoemde fractieleden. Dat heeft te maken met een afspraak die ik met mezelf maakte voordat ik begon. Die afspraak was simpel: als deze periode stopt, dan moet je jezelf nog in de spiegel kunnen aankijken. Jullie hebben vanuit de media de afgelopen periode genoeg meegekregen over de interne strubbelingen binnen D66, dus ik hoef niet in details treden. Daar schiet ook niemand iets mee op. Ik wil jullie wel iets vertellen over waarom ik stop. Binnen mijn partij is veel gebeurd dat indruist tegen de waarden die ik als mens koester. Waarden waarvan ik vind dat mijn partij ze moet hooghouden. Het tegenovergestelde gebeurde: waarden en moraal werden diensten gemaakt aan persoonlijk en partijbelang. Een partij die strijdt voor de democratie vond het beïnvloeden van interne verkiezingen en besluitvorming niet iets om je heel druk over te maken. Een partij die strijdt voor inclusiviteit vond het billijk om mij te vragen om mijn steunfractielid, commissieleden en fractiesecretaris te ontslaan. We belandden telkens opnieuw in discussies waarin feiten er niet meer toe deden en waarin gebeurtenissen vanuit politiek pragmatisme met de mantel der liefde werden bedekt. Daar, collega's, daar ben ik gewoon niet zo goed in. Omdat dat exacte de politiek is waar ik niet mee geassocieerd wil worden, politiek met een gebrekkige moraal. D66 is en blijft mijn partij, maar waar het in de raadzaal en in politiek opzicht lukte om het sociaalliberale geluid te laten horen en te verbinden is het intern helaas niet gelukt om D66 in Dordrecht in de goede richting te sturen. Dat spijt me oprecht en meer dan ik kan zeggen. Ik leg me er ook niet bij neer en ga er vanuit een andere rol absoluut mee aan de slag. Als wij de boel weer op orde hebben dan hoop ik u weer te zien. Nu rest mij helaas niets anders dan te stoppen, trots op wat we hebben bereikt, trouw aan de afspraak die ik met mezelf maakte en met opgeheven hoofd. Ik dank jullie nogmaals voor de samenwerking en het plezier. Ik wens jullie alle goeds en pas een beetje op onze prachtige stad. Dank jullie wel.

De voorzitter: Daar zijn weinig woorden aan toe te voegen, hartelijk dank aan beiden. Ik verzoek u – en dat heeft u al gedaan – voor de allerlaatste keer nog een keer plaats te nemen op de vertrouwde plek. Na de benoeming van de heer Tiebosch zal ik de

vergadering schorsen en vraag ik u weer naar voren te komen, zodat er nog gelegenheid is om u de hand te schudden voor iedereen die dat wil.

5. Onderzoek geloofsbrieven de heer P.J.T. Tiebosch

De voorzitter: We zijn aangekomen bij agendapunt vijf, dat is de benoeming van de heer Tiebosch, althans het onderzoek geloofsbrieven. Zoals ik net in mijn toespraak richting de heer Noels en mevrouw Castelijm heb aangegeven hebben kandidaten 28 dagen de tijd om een benoeming tot raadslid te aanvaarden of niet. De heer Tiebosch van D66 heeft na het besluit van de heer Noels en mevrouw Castelijm om te stoppen deze tijd niet nodig gehad en vrij snel aangegeven bereid te zijn het raadslidmaatschap te aanvaarden. Daar zijn we natuurlijk blij mee. Een andere kandidaat maakt wel gebruik van de genoemde bedenktijd en dat resulteert in het feit dat we vandaag slechts één raadslid benoemen. Vandaag staat de benoeming van de heer Tiebosch dus centraal en dat is geen bekende voor ons, hij was immers al eerder actief als raadslid voor – geen onbekende, moet ik zeggen, dat heb je met zo'n dubbele ontkenning, dat is ook wat – hij was immers al eerder actief als raadslid voor D66 en voor de benoeming heeft de geloofsbrievencommissie onderzocht of de benoeming van de heer Tiebosch voldoet aan de vereisten uit de gemeentewet. Die commissie bestaat uit de heer Boersma, mevrouw Van Eck en mevrouw Stolk en ik geef graag de heer Boersma als voorzitter van die commissie de gelegenheid om de vindingen van de commissie te delen met de gemeenteraad. Gaat uw gang.

De heer Boersma: Voorzitter, dank u wel. Wij hebben voorafgaand aan deze vergadering de geloofsbrieven onderzocht en we hebben geconstateerd dat de heer Tiebosch ingezet is in onze gemeente, dat hij niet uitgesloten is van het kiesrecht en dat hij de leeftijd van achttien jaar in ruime mate heeft bereikt. We hebben ook geconstateerd dat er verder geen andere beletselen zijn om hem toe te laten tot lid van deze raad.

De voorzitter: Dank u zeer. Dan zijn er dus geen beletselen en dan kunnen we overgaan tot de daadwerkelijke benoeming.

6. Benoemen van de heer P.J.T. Tiebosch tot raadslid (2522944)

De voorzitter: Dan kom ik bij agendapunt 6 en gehoord hebbende de bevindingen van de commissie kijk ik rond of u kunt instemmen met de toelating van de heer Tiebosch tot uw gemeenteraad. Dat lijkt het geval. Dan wil ik de heer Tiebosch graag naar voren vragen voor het afleggen van de eed en verzoek ik u allen, indien mogelijk weer, te gaan staan. De heer Tiebosch, welkom terug, zou ik willen zeggen. Ik lees de tekst van de eed voor en daarna kunt u zeggen: "Zo waarlijk helpe mij God almachtig." Ik zweer dat ik om tot lid van de raad benoemd te worden rechtstreeks noch middellijk onder welke naam of welk voorwendsel ook enige gift of gunst heb gegeven of beloofd. Ik zweer dat ik om iets in dit ambt te doen of te laten rechtstreeks noch middellijk enig geschenk of enige belofte heb aangenomen of zal aannemen. Ik zweer dat ik getrouw zal zijn aan de grondwet, dat ik de wetten zal nakomen en dat ik mijn plicht als lid van de raad naar eer en geweten zal vervullen.

De heer Tiebosch: Zo waarlijk helpe mij God almachtig.

De voorzitter: Dan wil ik u vanaf deze plek heel hartelijk als eerste feliciteren. Dan wil ik, nadat ik de heer Tiebosch nogmaals heb gefeliciteerd, mevrouw Struijk en de heer Noels en mevrouw Castelijm ook naar voren vragen en dan schors ik de vergadering voor eenieder om hen de hand schudden. De vergadering is geschorst.

Schorsing

De voorzitter: Geachte leden van de raad, de vergadering is heropend. Ik denk dat het goed is dat we even uitgebreid de tijd hebben genomen om op een goede manier met name ook afscheid te nemen van deze twee bijzondere raadsleden. Ze hebben inmiddels de zaal verlaten, maar we zullen ze missen.

HAMERSTUKKEN

7. Besluit tot verkoop van de gemeentelijke aandelen in Eneco Groep NV (2510703)

De voorzitter: De vergadering is heropend, ik ben bij de hamerstukken aangekomen. Ik loop de hamerstukken één voor één langs. Stemverklaringen zijn daarbij uiteraard mogelijk. Ik begin bij agendapunt zeven, het besluit tot verkoop van de gemeentelijke aandelen in de Eneco Groep NV en ik hecht eraan om daar nog even iets bij te zeggen. Op 15 januari heeft u in de commissie Bestuur en Middelen onder voorzitterschap van de heer Merks gesproken over de verkoop van de Eneco-aandelen. Daar heeft u met elkaar geconcludeerd dat het voorstel als hamerstuk kon worden opgenomen op de raadsagenda, maar er is ook besloten dat de fracties desgewenst iets meer dan normaal de tijd krijgen om hun standpunt toe te lichten middels een stemverklaring. U heeft uitdrukkelijk aangegeven dat het niet nodig is om daar met elkaar nog over in debat te gaan. Dus ik stel voor dat ook op die manier te doen, waarbij ik wel in de gaten zal houden of het niet uiteindelijk toch nog een debat wordt, want dan stel ik voor dat we het van de agenda, althans van de hamerstukken afhaken en er met elkaar toch over in debat gaan. Dat zou ik bij stemverklaringen niet willen doen. Dus een uitgebreide stemverklaring is goed, maar daar zullen we het dan ook bij laten. Wie wenst hier in ieder geval gebruik van te maken? Dat is bijna iedereen, dan ga ik iedereen even langs. Begin ik bij de heer Schalken, gaat uw gang.

De heer Schalken: Voorzitter, dank u wel. Een heel groot besluit als hamerstuk. U gaf het al aan, ook zeker terecht ook wat meer tijd voor een uitgebreide stemverklaring en zeker geen debat. In oktober 2017 heeft Beter Voor Dordt al aangegeven dat we meegaan in het toen voorgenomen besluit tot verkoop van de Eneco-aandelen. De twee belangrijkste redenen die hier toen ten grondslag aan lagen die noem ik kort. Wij vinden niet dat we met gemeenschapsgeld in een commerciële onderneming moet zitten, zeker niet wanneer we ook niet mee kunnen sturen op de koers van het bedrijf. Dat niet mee kunnen sturen op die koers is, dat is ons tweede punt, ook het risico daarmee voor de jaarlijkse dividenduitkeringen die we nu ontvangen. Wanneer daarin een nieuwe situatie bijvoorbeeld voor gekozen wordt de winst te investeren in het bedrijf en niet meer uit te

betalen richting de aandeelhouders is dat voor ons als Dordrecht een groot risico voor de stad. De twee belangrijkste redenen om daarom ook akkoord te gaan met de verkoop aan deze partij is het feit dat het consortium het beste bod heeft gedaan, het consortium onderschrijft de duurzaamheidsstrategie van Eneco en de werkgelegenheid en de arbeidsvoorwaarden voor de werknemers van Eneco zullen, als gevolg van de overname, ongewijzigd blijven. Hier wil ik het bij laten.

De voorzitter: Dank u zeer. Heeft de VVD nog een stemverklaring? De heer Merx.

De heer Merx: Dank u wel, voorzitter. De VVD was destijds ook al voor de voorgenomen verkoop, de argumenten kunt u in de archieven teruglezen. In de kern komt het erop neer dat de VVD niet vindt dat de overheid moet ondernemen. De infrastructuur was al verkocht en dit was puur de energie. Als we dan naar het proces kijken dan is dat op een zorgvuldige wijze is dat vormgegeven. De beste prijs is er naar onze mening uitgekomen, de onderneming geeft ook voldoende garanties voor de werkgelegenheid. De duurzaamheid, daar wordt verder aan gewerkt. Een volledig structuurregime plus de Raad van Commissarissen blijft intact. Ook is de VVD blij, ik weet niet of je dat in deze context kan zeggen, maar in ieder geval steunt ze de oproep aan de aandeelhouderscommissie om met Mitsubishi in gesprek te gaan naar aanleiding van de berichten die we hebben gekregen van de Stichting Japanse Ereschulden. Alhoewel, ik heb daar niet zo heel veel verstand van, maar ik heb me laten vertellen dat Mitsubishi wel uit heel veel ondernemingen bestaat sinds die tijd. Maar het kan zeker geen kwaad, gelet op de geschiedenis en gelet op het feit dat we nu de 75 jaar vrijheid vieren, om daar toch aandacht voor te vragen. Ook aan onze wethouder, om dat mee te geven aan de aandeelhouderscommissie. Voorzitter, daar wil ik het graag bij laten en de VVD stemt in met de verkoop.

De voorzitter: Hartelijk dank. CDA, gaat uw gang. De heer Van der Kruijff.

De heer Van der Kruijff: Dank u wel, voorzitter. Voorzitter, het CDA heeft in een eerder stadium al het principeakkoord gegeven voor verkoop van de Eneco-aandelen. Daarbij waren voor ons een aantal belangrijke randvoorwaarden, namelijk dat de duurzaamheidsstrategie niet verloren zou gaan, de werkgelegenheid in Nederland niet verloren zou gaan en er uiteraard sprake is van een fatsoenlijke opbrengst. Nu is het CDA tevreden, want de kopers vullen alle bovenstaande punten boven verwachting in. De koper omarmt duurzaamheid, sterker nog, die doet een grote extra miljoeneninvestering, die we als gemeentelijke aandeelhouders nooit in het bedrijf hadden kunnen doen. Volgens ons is dat winst. De duurzaamheidsexpertise is overigens ook goed voor Japan, het belang van duurzaamheid overschrijdt immers landsgrenzen. Er is gewaarborgd de continuïteit van werkgelegenheid hier in de buurt, in Rotterdam. De opbrengst bedraagt maar liefst honderd miljoen meer dan dat we hadden gedacht kortgeleden. Om deze redenen stemt het CDA in met de verkoop van de Dordtse in Eneco-aandelen. Het CDA steunt overigens ook volledig het appèl dat op de koper Mitsubishi wordt gedaan, om in overleg te treden met de Stichting Japanse Ereschulden, om recht te doen aan het door dit bedrijf in het verleden inzetten van krijgsgevangenen als dwangarbeiders.

De voorzitter: Dank u zeer. Dan kom ik bij de fractie van D66. De heer Polat.

De heer Polat: Voorzitter. We zijn blij dat er een consortium is gevonden dat voldoet aan de eisen van de verkoop. We zijn ook blij dat we wel met de verkoop door kunnen gaan. Wij staan achter de gestelde eisen, vooral ook op wat wij horen in de media over de Japanse ereschulden. We zouden ook graag willen zien dat ook Mitsubishi daar met een voldoende goede beantwoording komt, dat we daar ook in kunnen ondersteunen.

De voorzitter: Dank u zeer. Kom ik bij de GroenLinks-fractie. Mevrouw Kruger.

Mevrouw Kruger: Dank u wel, voorzitter. Het college vraagt in te stemmen met het besluit tot verkoop van de gemeentelijke aandelen van Eneco. GroenLinks Dordrecht was nooit voor de verkoop van Eneco. In de vorige periode heeft de gemeenteraad echter in een voorgenomen besluit dat Eneco verkocht zou worden en GroenLinks was tegen. Wij blijven tegen. Mitsubishi belooft versterking van de duurzame energie, Eneco blijft intact als zelfstandig opererend Nederlands energiebedrijf, versterking financiële slagkracht, de positie van de werknemers blijft hetzelfde en sterker nog, gaat verbeterd worden in de vorm van arbeidskansen. Groei, warmte-activiteiten, kortom, allemaal positieve aspecten en dan nog met de beloofde miljoenen die de kant van Dordt opkomen. Dan kan je alleen nog maar met een brede grijns zeggen 'ja' op het aanbod van het consortium. Toch blijft GroenLinks kritisch. Alle energiebedrijven geprivatiseerd betekent dat we minder kunnen sturen op de Energie Transitie, dat we meer kwetsbaar worden indien de eigenaar anders gaat beslissen ten aanzien van de energievoorziening in Nederland. Zoals het zich nu laat aanzien is de keuze al gemaakt om de aandelen van Eneco te verkopen. GroenLinks wil benadrukken dat wij de opbrengst van Eneco met alle zorgvuldigheid willen gaan investeren op een duurzame en circulaire manier, waarbij we als eerste denken aan een verbeterde positie van alle Dordtse inwoners, vooral die het nu nog steeds moeilijk hebben. In de commissie heeft GroenLinks het ook gehad over de ereschulden van Japan ten aanzien van de Tweede Wereldoorlog. Aan Amerika en China zijn excuses geboden in 2015, aan Nederland nooit. Dan beroept men zich op het verdrag van San Francisco van 1952. In 1991 heeft Koningin Beatrix tijdens een staatsbezoek aan Japan het goed verwoord. Vele van mijn landgenoten, vertelde zij, hebben de oorlog niet overleefd. Zij die zijn teruggekomen blijven getekend door de herinnering, aan hun leed is daar nog altijd geen eindig komen. Mitsubishi was één van de grootste organisaties die Japanse oorlogsinspanningen profijtelijk hebben ondersteund, daarbij gebruikmakend van Nederlandse krijgsgevangenen als slaven. Zeker nu, bij de herdenking van 75 jaar vrede, waarbij de heer Rutte namens de Nederlandse regering zijn excuses heeft aangeboden voor bepaalde nalatigheid in de Tweede Wereldoorlog. Juist nu zou het Mitsubishi sieren gehoor te geven aan de oproep van de Stichting Japanse Ereschulden. Excuses en compensatie. Ik rond af. Via de griffie kregen wij gisteren een mail waarin staat dat het college de brieven van de Stichting Japanse Ereschulden heeft ontvangen, dat het college hun zorgen overbrengt aan de vertegenwoordigers van Mitsubishi, dat de heer Van Gils, voorzitter van de aandeelhouderscommissie, in gesprek zal treden met de koper en hun vragen met de Stichting Japanse Ereschulden in gesprek te gaan. Wat GroenLinks betreft mag de heer

Van Gils stevig inzetten. Geen onvoorwaardelijke verkoop van Eneco zonder ingeloste schulden.

De voorzitter: Dank u zeer. ChristenUnie/SGP. De heer De Looze.

De heer De Looze: Voorzitter, dank u wel. Het besluit ligt voor om de aandelen van Eneco te verkopen. Eneco is één van de grootste werkgevers in onze regio, die werkt ook aan duurzaamheid. Dit was de vorige keer ook een belangrijke reden om tegen de verkoop van Eneco te stemmen. De situatie is nog steeds hetzelfde, alleen zijn de randvoorwaarden nu veel duidelijker geworden en dit heeft ertoe geleid dat we nu voor dit voorstel zijn. Waarom we nu voor stemmen wil ik toelichten. Een belangrijke reden om indertijd tegen te stemmen was het werkgelegenheidsbelang. Nu is dat geborgd, ook door Mitsubishi. De situatie is nu dat Mitsubishi Eneco koopt en ook één miljard in Eneco wil investeren in het bedrijf om te groeien. Eneco vormt hiermee de springplank voor Mitsubishi om ook verder te groeien in Europa. Dat is een hele andere situatie, waardoor het voor Eneco ook interessant wordt om daaraan verder te werken. Het is ook een hele andere situatie als bijvoorbeeld overgenomen worden door een Duitse energiereus en een soort van opgegeten te worden. Dus ik denk dat de overname door Mitsubishi is echt een kans voor Eneco en zo ziet het bedrijf dat ook, de OR steunt het voorstel, dus die belangrijke reden is nu anders nu dit voorstel voorligt en dat is positief. Het tweede was de duurzaamheidsambities van Eneco, die zijn ook voor Mitsubishi, het is wel niet het meest duurzame bedrijf, dat is gewoon zo, maar juist het vooroplopen op duurzaamheid is voor Mitsubishi een reden om Eneco te kopen en om daar ook van te leren. Dat zeggen ze ook zelf en dat geloof ik ook, want duurzaamheid is de toekomst, de oude energiebronnen gaan voorbij en de duurzame energiebronnen die blijven. Dat is ook economisch gezien zeer interessant. Als laatste wil ik nog noemen dat, stel je voor, wij stemmen als Dordrecht toch tegen en we worden een minderheidsaandeelhouder, dan heeft dat ook hele grote risico's met zich, in die zin dat we geen invloed meer hebben op de dividenden en op alle besluiten die het bedrijf neemt. Uiteindelijk kan dat een groot risico vormen. Wij steunen ook het verzoek en dat wat de heer Van Gils gaat doen om in gesprek te gaan met Mitsubishi over wat gebeurd is in de Tweede Wereldoorlog. Dat is de groep van Nederlandse krijgsgevangenen die in Japan gewerkt hebben voor, ook voor Mitsubishi. Dat is een groep die niet veel aandacht krijgt en we steunen dan ook dat verzoek. Het is verschrikkelijk wat daar gebeurd is, alleen is dat niet nu een reden om die verkoop niet door te laten gaan. Maar we moeten het wel benoemen. Daarom stemmen we voor dit voorstel. Tot zover.

De voorzitter: Dank u zeer. Dan kom ik bij de PVV-fractie, de heer Van Leeuwen.

De heer Van Leeuwen: Dank u wel, voorzitter. In oktober 2017 is er gestemd over de verkoop van de aandelen Eneco in deze raad. De PVV zat nog niet in de raad en nu weet ik eerlijk gezegd niet welke afweging wij gemaakt zouden hebben als we mee hadden kunnen stemmen. Maar gegeven het principebesluit in oktober 2017 en het feit dat er een goed bod ligt gaan wij akkoord met de verkoop van de aandelen Eneco. De verkoop slaat wel een gat in de begroting, want we gaan het Eneco-dividend missen. Dit gat kan op zich wel voor een deel worden opgevuld door het vervroegd aflossen van leningen, waardoor je minder lasten hebt. Maar er blijft nog wel een tekortbedrag over en we

verwachten dan ook plannen van het college om het gat te dichten op een zodanige manier dat de burger niet zwaarder wordt belast. Tot zover.

De voorzitter: Dank u zeer. Dan de SP-fractie, de heer Portier.

De heer Portier: Voorzitter, als SP zijn wij van mening dat een essentiële voorziening voor het functioneren van de samenleving als energievoorziening in handen moet zijn van de gemeenschap. Om die reden spreken we ons om principiële redenen uit tegen de privatisering van dit bedrijf. Het zou iets anders zijn als we onze gemeentelijke aandelen aan het Rijk zouden kunnen verkopen, zoals onze SP-fractie in de Tweede Kamer heeft aangedrongen tot aankoop van Eneco door het Rijk. Ik wil ook mijn steun uitspreken voor het verzoek van de Stichting Japanse Ereschulden, om bij de koop aan te dringen op excuses en compensatie vanwege de geschiedenis van de koper. Ik zou ook graag zien dat onze gemeente bij eventuele verkoop daarop aandringt. Mitsubishi zou een voorbeeld kunnen nemen aan de manier waarop het Duitse bedrijf Hugo Boss met haar oorlogsverleden heeft afgerekend. Daarnaast maken wij ons zorgen over wat er gedaan gaat worden met de opbrengsten. De min of meer stabiele inkomstenbron en een stuk eigen vermogen van de gemeente verdwijnt. Er komt een bedrag binnen dat in de huidige politieke constellatie al snel op kan gaan aan zogeheten interessante projecten of aan de groeiagenda, wat neerkomt op subsidie voor grote bedrijven of een steun aan projectontwikkelaars bij realisatie van dure woningen. Mocht de verkoop doorgaan dan zullen wij er als SP voor op blijven komen dat de opbrengst ten goede komt aan Dordtenaren die via hun energierekening dit bedrijf haar waarde hebben gegeven. Daarom stemmen wij tegen dit voorstel.

De voorzitter: Dank u zeer. Dan ben ik bij de VSP-fractie, de heer Wisker.

De heer Wisker: Voorzitter, dank u wel. In algemene zin, voorzitter, vinden wij het jammer dat er weer een Nederlands bedrijf in buitenlandse handen komt. Voor wat betreft de procesvorming en afwikkeling sluit ik me graag aan bij de woordvoerder van het CDA.

De voorzitter: Partij van de Arbeid. De heer Van Verk.

De heer Van Verk: Dank u, voorzitter. Ook wij waren in 2017 niet voor verkoop van de aandelen. Echter, er lijkt een onomkeerbare weg in te zijn geslagen en wij leggen ons daarbij neer. Daarbij zijn wij verheugd over de voorwaarden zoals ze nu worden ingevuld voor het personeel en op het gebied van duurzaamheid en zijn wij blij dat de opbrengst veel hoger is dan oorspronkelijk geraamd. Tot slot willen wij ook aandacht vragen aan de brieven die de Stichting Japanse Ereschulden heeft gestuurd.

De voorzitter: Dan mevrouw Koene van Gewoon Dordt.

Mevrouw Koene: Dank, voorzitter. Gewoon Dordt stemt in met de verkoop van de Eneco-aandelen. Een aantal collega's die heeft daar al een redelijk helder pleidooi over gegeven, een betoog, zoals de heer De Looze. We zien wel graag dat de opbrengsten, of een gedeelte van de opbrengsten gebruikt zullen gaan worden voor bijvoorbeeld een

resolverend duurzaamheidsfonds of wat dan ook, dus zodat wel meer mensen daarvan profiteren dan alleen in de abstracte Dordtse wereld, zeg maar.

De voorzitter: Dank u zeer. Dan hebben we alle stemverklaringen gehad op dit punt, stellen we het voorstel vast met inachtneming van hetgeen daarover is gezegd.

8. Vaststellen Meerjarenbeleidsplan Wmo Gemeente Dordrecht 2020-2023 (2510739)

De voorzitter: Dan kom ik bij agendapunt 8, het vaststellen Meerjarenbeleidsplan Wmo gemeente Dordrecht 2020-2023. Zijn daar nog stemverklaringen? Dat is niet het geval. Stellen we het vast.

9. Geen wensen en bedenkingen te uit en beschikbaar stellen van krediet t.b.v. aankoop Rijksstraatweg 142 en 1^e herziening Chw bestemmingsplan DK IV

De voorzitter: 9. Geen wensen en bedenkingen te uiten en beschikbaar stellen van krediet ten behoeve van aankoop Rijksstraatweg 142 en de eerste herziening bestemmingsplan Dordtse Kil 4. Akkoord? Dat is het geval.

10. Vaststellen Verordening tot wijziging van de Verordening materiële financiële gelijkstelling onderwijs gemeente Dordrecht (tweede wijziging) (2508007)

De voorzitter: 10. Vaststellen verordening tot wijziging van de verordening materiële financiële gelijkstelling onderwijs gemeente Dordrecht, tweede wijziging. Geen stemverklaringen?

11. Lokaal vaststellen van het regionale inkoop- en aanbestedingsbeleid (2507936)

De voorzitter: Dan 11. Lokaal vaststellen van het regionale inkoop- en aanbestedingsbeleid. Geen stemverklaringen? Is akkoord.

12. Vaststellen Startnotitie t.b.v. Wegennota 2020-2024 (2500607)

De voorzitter: Dan 12, vaststellen startnotitie ten behoeve van de Wegennota 2020-2024. Ik begrijp dat de VVD daar en de ChristenUnie. De heer Noldus, gaat uw gang.

De heer Noldus: Voorzitter, bij de bespreking in de commissie zijn diverse politieke keuzes voorgelegd, maar nog niet gemaakt. Deze keuzes moeten nog gemaakt worden in een later stadium. Wat de Dordtse VVD betreft laten we in ieder geval de achterstand in het wegenonderhoud niet verder oplopen.

De voorzitter: En dat betekent dat u voor bent?

De heer Noldus: Dat klopt, voorzitter.

De voorzitter: Dat is het kenmerk van een stemverklaring, dat u dat ook even zegt. ChristenUnie/SGP.

Mevrouw Klein-Hendriks: Fractie ChristenUnie/SGP stemt in met de aantekening dat de achterstand op het onderhoud van de wegen niet nog verder moet oplopen, het onderhoud gecombineerd zou moeten worden met maatregelen tegen verkeerslawaaï en de visie op de ondergrond aan actualisering toe is.

De voorzitter: Andere stemverklaringen nog? Ja, gaat uw gang. De heer Burakçin.

De heer Burakçin: Voorzitter, GroenLinks stemt in met startnotitie zoals verwoord in de besluitenlijst van de commissie Fysieke Aangelegenheden. Dat wil zeggen: instemming met het proces, maar niet met inhoudelijke instellingen in het raadsvoorstel.

De voorzitter: Dan stemt u dus tegen. Anderen nog? Zo niet, dan is het voorstel aangenomen met inachtneming van hetgeen daarover is gezegd.

13. Vaststellen Startnotitie herijking levendige binnenstad (2491064)

De voorzitter: Dan gaan we naar agendapunt 13, het vaststellen van de startnotitie herijking levendige binnenstad. Gaat uw gang, mevrouw Kruger.

Mevrouw Kruger: Dank u wel. GroenLinks stemt in met de startnotitie herijking levendige binnenstad, met wel extra aandacht voor de diversiteit en intensiviteit en dan met name voor mindervaliden. Want intensiviteit en diversiteit is meer dan alleen de geribbelde paden voor slechtzienden en dat er ook extra aandacht komt voor de communicatie en publiciteit.

De voorzitter: Dank u zeer. Andere stemverklaringen op dit punt? Ja, gaat uw gang, de heer Den Heijer.

De heer Den Heijer: Dank u wel, voorzitter. De VVD stemt in met de vaststelling startnotitie herijking bruisende of levendige binnenstad. Wij zijn blij met de steun van de raad voor een bruisende stad, bijvoorbeeld door middel van verruiming van sluitingstijden en aan te wijzen gebieden in het centrum. Wij zien uit naar de verscherpte notitie die we binnen drie maanden zullen ontvangen van het college.

De voorzitter: Dank u zeer. De heer Wisker van de VSP.

De heer Wisker: Voorzitter, dank u wel. Voorzitter, ook wij vinden het jammer dat er geen extra aandacht in zit voor de bereikbaarheid voor rolstoelafhankelijke mensen, dus op dat punt sluiten wij ons graag aan bij de woorden van mevrouw Kruger.

De voorzitter: Dan nog de heer De Looze van de ChristenUnie/SGP-fractie.

De heer De Looze: Voorzitter, dank u wel. Wij steunen ook dit voorstel, ook deze startnotitie, omdat er aandacht is, ook de leefbaarheid van de bewoners aandacht krijgt en ook Dordrecht gezien wordt als het centrum als huiskamer. Dus dat is mooi.

De voorzitter: Anderen nog? Dan is dit voorstel aangenomen met inachtneming van hetgeen daarover is gezegd.

14. Zienswijze toekomst samenwerking NP De Biesbosch (2520477)

De voorzitter: Zijn we bij punt 14, de zienswijze toekomst samenwerking Nationaal Park De Biesbosch. Geen stemverklaringen, is akkoord.

15. Vaststellen bestemmingsplan 4e herziening Schil, locatie Kromhout-Warmoezierspad (2520466)

De voorzitter: 15, vaststellen bestemmingsplan vierde herziening Schil, locatie Kromhout-Warmoezierspad. Gaat uw gang, ChristenUnie/SGP-fractie, mevrouw Klein-Hendriks.

Mevrouw Klein-Hendriks: De fractie ChristenUnie/SGP stemt in met de herziening van het bestemmingsplan, met de aantekening dat op deze postzegel alleen verkeer en wonen zijn bestemd, deze bestemmingen weliswaar groen toelaten, maar dat dit nog onvoldoende is om daadwerkelijk meer groen in de stad te krijgen.

De voorzitter: Andere stemverklaringen nog? Dan wordt dit voorstel vastgesteld met inachtneming van hetgeen daarover is gezegd.

16. Vaststellen startnotitie en beschikbaar stellen van krediet inzake Grondstoffenbeleid gemeente Dordrecht 2020-2030

De voorzitter: 16, vaststellen startnotitie en beschikbaar stellen van krediet inzake het Grondstoffenbeleid gemeente Dordrecht, 2020-2030. De heer Noldus.

De heer Noldus: Voorzitter, dank u wel. De Dordtse VVD kan instemmen met dit voorstel, maar we verwijzen wel graag nog naar de toezeggingen van het college op dit punt, om bij de verdere uitwerking het principe 'de vervuiler betaalt' mee te nemen in de uitwerking van het vervolgvorstel.

De voorzitter: Dank u zeer. De heer Portier van de SP.

De heer Portier: Voorzitter, als SP staan wij achter het streven naar meer afvalstoffscheiding en recycling. Echter willen we daarbij inzetten op overtuiging en bewustwording en niet op dwang. De beoogde kostendekkend van afvalstoffenheffing zou opnieuw een verzwaring van de lasten betekenen voor de inwoners met de laagste inkomens, met name voor diegenen die net niet in aanmerking komen voor kwijtschelding, wat dus ook weer een vergroting betekent van de armoedeval. Daarnaast valt te verwachten dat een ...

De voorzitter: De heer Portier, komt u wel, dit is een stemverklaring, geen eerste termijn, dus even graag zeggen 'voor of tegen, want'.

De heer Portier: Ik heb nog één zin. Daarnaast valt te verwachten dat een hopelijk klein deel van de mensen zich zal ontdoen van afval in de open ruimte, met alle gevolgen van dien voor zwerfvuil en het milieu. Daarom stemmen wij tegen dit voorstel.

De voorzitter: Dank u zeer. Anderen nog? De heer Burakçin, GroenLinks.

De heer Burakçin: Dank u wel. Voorzitter, wij stemmen in met de richting die wordt aangegeven, maar vinden de startnotitie onvolledig. Er wordt te weinig ingegaan op bedrijfsafval en niet op de preventie van afval. Hopelijk wordt hier in de uiteindelijke nota wel recht aan gedaan. Dank u wel.

De voorzitter: Dus u stemt voor het voorstel. Maar er zit nog een vingertje achter. Ja, heel goed. Anderen nog? Zo niet, dan stellen we dit voorstel vast met inachtneming van hetgeen daarover is gezegd.

17. Vaststellen Prioriteringskader Agenda Dordrecht 2030

De voorzitter: Agendapunt 17, vaststellen Prioriteringskader Agenda Dordrecht 2030. Gaat uw gang, de heer De Lijster.

De heer De Lijster: Voorzitter, GroenLinks stemt in met het Prioriteringskader Agenda Dordrecht 2030. Als GroenLinks willen we nog wel de volgende kanttekening plaatsen, dat de Energie Transitie in de next economy, die voldoende zijn meegenomen in het Prioriteringskader, dat deze thema's essentieel zijn om in 2030 een sterk sociaaleconomische stad te zijn. Dank je wel.

De voorzitter: Dank u zeer. Mag ik mevrouw Nijhof en de heer Gündogdu vragen ietsje zachter tegen elkaar te fluisteren? Het is heel lastig om de rest anders te volgen, dus ik denk: ik vraag het toch maar even. Andere stemverklaringen nog op dit punt? Dat is niet geval, dan stellen we dit agendapunt vast.

18. Kenbaar maken standpunten aan DSB n.a.v. brief standpunt positionering Wet inburgering (2520469)

De voorzitter: Agendapunt 18, kenbaar maken standpunten aan DSB naar aanleiding van de brief standpunt positionering Wet inburgering. Geen stemverklaringen? Is vastgesteld.

19. Kenbaar maken zienswijze voorstel nieuwe solidariteitsafspraken jeugdhulp Zuid-Holland Zuid (2517734)

De voorzitter: 19, kenbaar maken zienswijzevoorstel nieuwe solidariteitsafspraken jeugdhulp Zuid-Holland Zuid. Geen stemverklaringen? Is vastgesteld.

20. Zienswijze regionale visie sociaal domein: aangepaste versie

De voorzitter: Tot slot, 20. Zienswijze regionale visie sociaal domein, aangepaste versie. Gaat uw gang, mijnheer Van der Net.

De heer Van der Net: Voorzitter, wij zullen gelijk aan de regiofractie in de Drechttraad tegenstemmen. Wij vinden dat deze visie te veel uitstraalt dat de overheid alle problemen voor de burgers gaat oplossen. Er staan zeker wel een aantal positieve punten in, maar er is ook geen financiële dekking, dus wij vinden het toch een beetje luchtfietserij, dus wij zullen tegenstemmen.

De voorzitter: Dank u, anderen nog? Dan is het voorstel aangenomen met hetgeen daarover is gezegd.

Stukken ter kennisname

- 21. Raadsinformatiebrief over Eerste wijziging Legesverordening (2510784)**
- 22. Raadsinformatiebrief over derde wijziging Algemeen Mandaatbesluit gemeente Dordrecht (250833)**
- 23. Raadsinformatiebrief over eerste herziening Weeskinderendijk-Laan der Verenigde Naties, locatie Dokweg (2508033)**
- 24. Raadsinformatiebrief over tussenevaluatie Afval Pilots gemeente Dordrecht (2510791)**

De voorzitter: Dan ben ik bij de stukken ter kennisname, agendapunten 21 tot en met 24. Kunnen we die zo ter kennisgeving aannemen? Dat is het geval.

Stukken ter bespreking

- 25. Raadsinformatiebrief over uitkomst haalbaarheidsonderzoek naar de revitalisering Sportpark Krommedijk incl. stadionontwikkeling FC Dordrecht (2504649)**
- 25. Beantwoording door het college van vragen ex art. 40 RvO van de fractie VSP inzake FC Dordrecht en herontwikkeling Krommedijk (2511419)**

De voorzitter: Dan komen we nu bij de bespreekstukken. Daar is ook een deel van de publieke tribune voor gekomen, schat ik zo in. Agendapunten 25 en 26 inzake sportpark Krommedijk, FC Dordrecht. Die agendapunten worden gezamenlijk besproken. Op 15 en 21 januari is in de commissie Sociale Leefomgeving naar aanleiding van de raadsinformatiebrief hierover al gesproken. Omdat één of meerdere moties zijn aangekondigd is besloten dit als bespreekstuk door te geleiden naar de raad, waarbij is afgesproken de bespreking te beperken tot de in te dienen moties en een spreektijd te hanteren van 5 minuten per fractie. Ik kijk even rond, want ik heb daar wat geluiden over gehoord. Wie wil er een motie indienen? Gaat uw gang, de heer De Boer. Ik stel voor dat als dat de enige motie is, dat we daarmee beginnen en dat we daarna alle

fracties de gelegenheid geven in hun termijn onder andere daarop te reageren. Gaat uw gang.

De heer De Boer: Voorzitter, dank u wel. Wij dienen met een aantal partijen een motie in. Ik heb wel een korte woordvoering, mag ik die?

De voorzitter: Het idee is dat u eerst de motie indient en dat u daarna, net zoals alle andere fracties, de gelegenheid krijgt om uw eerste termijn te voeren. Maar misschien kunt u wel de motie, wat mij betreft, even kort toelichten, als u dat plezierig vindt. Even de strekking.

De heer De Boer: Kort toelichten. Ik zal het beperken even tot het verzoek aan het college, is dat goed?

De voorzitter: Graag.

De heer De Boer: Met een aantal partijen uit de coalitie en oppositie verzoeken wij het college het volgende aantal punten – ik lees het toch voor – bij het streven naar breder gebruik en herinrichting van de vier grote bestaande sportparken in samenhang met de herziening van de toekomstvisie sportparken de revitalisering sportpark Krommedijk ter hand te nemen, gericht op de breedtesport. Het tweede punt is te onderzoeken welke maatschappelijke partners/organisaties kunnen bijdragen aan huurinkomsten ten gunste van het terugbrengen van het structurele tekort van de nieuwe voorziening van de breedtesport. Drie, hierbij de kosten en risico's voor de gemeente te minimaliseren door bijvoorbeeld ook te kijken naar maatschappelijke financiering voor het sportpark Krommedijk. Vier, FC Dordrecht BVO de gelegenheid te bieden om op eigen kosten en risico, eventueel gefaseerd, aan te haken. Zodanig dat BVO-voorzieningen zonder gemeentegarantie privaat worden gefinancierd. Vijf, controleerbaar onderscheid in stand blijft tussen de breedtesport (gemeente) en de BVO (FC Dordrecht). Als laatste, uiterlijk in mei 2020 aan de raad te rapporteren over de financiële mogelijkheden om te bereiken één, de revitalisering van de breedtesportvoorzieningen in het algemeen en twee, dat er perspectief is voor de BVO hierop aan te haken.

De voorzitter: Dank u zeer. Als u de motie indient dan maakt die onderdeel uit van de beraadslaging, dat wordt motie M3. Die motie wordt ingediend namens Beter Voor Dordt, het CDA, D66, VVD, Partij van de Arbeid, SP, VSP en PVV. Heb ik dan nog één van de fracties – VVD heb ik genoemd – dat zijn de fracties die de motie indienen, in ieder geval. Dat is motie M3 en die heet 'Sportpark Krommedijk'. Dan wil ik graag alle fracties de gelegenheid geven om daar een termijn over te voeren. Als eerste geef ik weer het woord aan u. Gaat uw gang, de heer De Boer.

De heer De Boer: Dank u wel, voorzitter. Ik zal het kort houden. In de commissievergadering van 21 januari jongstleden heeft Beter Voor Dordt aangegeven dat wij het uitgangspunt hanteren uit het coalitieakkoord om geen gedeeltelijke financiële bijdrage of gemeentegarantie voor een nieuw stadion te geven, maar wel nadrukkelijk mogelijkheden uitgewerkt zien voor maatschappelijk financieren voor de breedtesport. Daarbij zagen wij ruimte voor FC Dordrecht, zij die wij, net zoals alle

sporten in Dordrecht, als lokale partij een warm hart toedragen en belangrijk vinden voor de stad. Waardoor wij nu samen met andere partijen, zoals net ingediend, de motie indienen voor het onderzoek naar het sportpark, waarbij FC Dordrecht kan aanhaken. Indien gewenst zelfs gefaseerd. Een plan dat ook perspectief biedt aan FC Dordrecht. Beter Voor Dordt vraagt het college het traject om maatschappelijk financieren voor de breedtesport verder uit te werken, waarbij zij de structuur, organisatie en exploitatie inzichtelijk maakt, hierbij kosten en risico's voor de gemeente te minimaliseren en welke een besluitvormingsdocument oplevert voor de gemeenteraad. Tot zover.

De voorzitter: Dank u zeer. Als er verder geen vragen zijn kom ik bij de VVD-fractie, die voert dan ook het woord. Ja, gaat uw gang, de heer Den Heijer.

De heer Den Heijer: Dank u wel, voorzitter. We spreken vandaag over de revitalisering van het sportpark Krommedijk en ik richt me inderdaad op de zojuist ingediende motie. Een onderwerp dat leeft onder vele Dordtenaren en ik kan u verzekeren, ook onder mij. Ik kom uit een echte DFC-familie en zoals u weet bezoek ik wekelijks met veel plezier met mijn oude vader de Krommedijk voor een potje voetbal. Hij zit ook nu hier op de tribune. Het geeft mij een interessante identiteit, Dordtenaar, liberaal, sportliefhebber en gemeenteraadslid. Hoewel het anders gevoeld kan worden, een supporter zijn en als gemeenteraadslid een garantstelling afgeven, zijn twee heel verschillende zaken. Laat ik vanuit die hoedanigheid aan u toelichten hoe de VVD op dit moment in de wedstrijd zit. Er moet wat gebeuren met sport in Dordt, een combinatie van ontwikkelingen als teruglopende ledenaantallen, inefficiënt veldgebruik, overcapaciteit, afnemend aantal vrijwilligers maakt het noodzakelijk om op de vier grote sportparken via herinrichting te streven naar een maatschappelijk breder en efficiënter gebruik. Bij sportpark Krommedijk speelt ook nog de urgentie van de beperkte capaciteit in de velden en accommodatie, omdat wij als raad besloten hebben dat FC Dordrecht-amateurs zijn intrek namen aan de Krommedijk, een probleem waarvan wij de verantwoordelijkheid hebben om die op te lossen. Bovendien, de twee duurste sportparken, Schenkeldijk en Krommedijk – dat zijn op dit moment de tweede duurste sportparken – die leveren uiteraard ook een hoop op, want sport is gezond en goed voor iedere Dordtenaar. Maar er wordt daarmee wel beslag gelegd op zeker de helft van het totale budget. Voor de VVD is het van belang dat deze collegeperiode, zoals ook in het coalitieakkoord staat, de vier grote sportparken via herinrichting breder en efficiënter gebruikt zullen worden. Zo ook sportpark Krommedijk, met een visie gericht op de toekomst en niet op het verleden zal dit een sportpark worden waar moderne en toekomstbestendige accommodaties verrijzen, met daarin sterke breedtesportverenigingen die de samenwerking aangaan. Daarbij zijn uiteraard de inzet van de belanghebbenden als de breedtesportverenigingen en de gemeente nodig. Daarnaast lijken financieringsmogelijkheden als maatschappelijk financieren aantrekkelijk om zo de kosten en risico's voor de gemeente te minimaliseren. Dit onderzoek is, zoals eerder aangegeven, nog niet afgerond.

Mevrouw Kruger: Voorzitter?

De voorzitter: Bij interruptie, mevrouw Kruger.

Mevrouw Kruger: Ik wil graag van de heer Den Heijer weten welke financieringsmogelijkheden er misschien nog meer zijn.

De heer Den Heijer: Dat is niet iets waar ik nu op dit moment, eerlijk gezegd, over nadenk. We hebben kennisgenomen van in ieder geval van de hoorzitting waarin ons werd verteld dat we het op maatschappelijk financieren kunnen doen. Ik heb daarnaast ook veel contact gehad met mensen, met experts in het veld, maar ook met de clubleiding van FC Dordrecht, met de andere sportclubs. Er zijn natuurlijk op velerlei wijzen financieringsmodellen mogelijk en op dit moment is maatschappelijk financieren een optie, maar waarom zouden we het heel erg beperkt houden en zou je niet kijken wat er allemaal mogelijk is op dat moment? Ik zal u later toelichten onder welke condities.

De voorzitter: Mevrouw Kruger.

Mevrouw Kruger: Voorzitter, dan geeft de heer Den Heijer dus nog steeds geen antwoord, maar misschien gaat er nog iets komen waar ik het wel door begrijp.

De heer Den Heijer: Dan vervolg ik mijn betoog, voorzitter. Wel is het volgens de VVD van belang dat de maatschappelijke en eventueel commerciële partners die de intentie uitspreken om zich te vestigen aan de Krommedijk, zich voor een langere periode vastleggen. Een andere belanghebbende aan de Krommedijk is FC Dordrecht. Hoewel dit een liberaal steekt is deze week definitief boven tafel gekomen dat een commerciële route voor een nieuw stadion een heilloze weg is. Een weg die de club inderdaad niet zou moeten bewandelen. We willen een toekomstbestendig en breder inzetbaar sportpark. Daarnaast erkent de VVD dat een topsportclub als FC Dordrecht meerwaarde heeft voor de stad. De ontwikkeling van de breedtesport met de ondersteuning van maatschappelijke partners hoeft niet los gezien te worden van de wens van FC Dordrecht voor de nieuwbouw van de accommodatie. Zoals bekend is een garantstelling of gemeentelijke bijdrage aan de BVO FC Dordrecht uit den boze. Op basis van gesprekken met experts en de clubleiding van FC Dordrecht lijken er mogelijkheden te zijn in maatschappelijk financieren, ten behoeve van de breedtesport, waarbij de BVO haar stadiondeel zelfstandig financiert. De BVO zal haar eigen broek op moeten houden en zelfstandig tot financiering moeten komen. Dit zou bijvoorbeeld ook gefaseerd kunnen. De ontwikkelingen hebben dus een zekere samenhang en de accommodatie zou uiteindelijk zo gebouwd kunnen worden dat de BVO eenvoudig tribunes tegen het construct kan bouwen, maar helder blijft dat er een financiële knip en dus onderscheid gemaakt wordt tussen de breedtesport en de BVO. We willen aan de slag met sport in Dordt, we willen aan de slag met de Krommedijk, maar scheppen daartoe duidelijke voorwaarden en daarom dienen we samen met Beter Voor Dordt, het CDA, Partij van de Arbeid, Verenigde Senioren Partij, Socialistische Partij, D66 en de PVV een motie in om dit mogelijk te maken. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u zeer. Dan kom ik bij de CDA-fractie, mevrouw Van der Ham.

Mevrouw Van der Ham: Voorzitter, dank u wel. Het CDA is voor de revitalisering van het sportpark Krommedijk, voor de amateursportverenigingen. Dat is in lijn met ons

verkiezingsprogramma, en ook in lijn met het coalitieakkoord. Het CDA is dan ook tegenstander van het op enige wijze door de gemeente financieren van nieuwbouw voor de BVO. Op basis van het onderzoek dat voorlag is dat niet te combineren. Als wij kijken naar de 17,5 miljoen is er ongeveer 6 miljoen voor het stadion en ongeveer 3,5 voor de amateursportverenigingen meegerekend, waar nog niet eens de aanleg voor nieuwe velden bij in zat. Dat houdt in dat de rest van het geld, ongeveer 8 miljoen, nodig zou zijn om gebouwen neer te zetten om maatschappelijk financieren mogelijk te maken. Hier zit voor ons nog wel een vraagstuk: staat dit wel in verhouding met de door ons gewenste ontwikkeling? Nu ligt er een motie voor, waarin deze vragen beantwoord gaan worden. Daar staan we dan ook van harte achter en die dienen we mede in. We zijn voor ontwikkeling van het sportpark Krommedijk, ten behoeve van de amateursportverenigingen. Als de BVO daarbij kan aanhaken op eigen kosten vinden we dat hartstikke mooi meegenomen.

De voorzitter: Dank u zeer. Dan kom ik bij D66, de heer Polat.

De heer Polat: Voorzitter, sport is een belangrijk bindmiddel in de samenleving. Niet alleen de sociale cohesie wordt met sport versterkt, ook is sport goed voor de gezondheid. Dus dat verdient dan ook de gepaste faciliteiten. Als we de ontwikkelingen van de afgelopen periode onder de loep nemen zien we dat vooral veel wordt gepraat, vaak ook langs elkaar heen, maar weinig resultaat. D66 is van mening dat het nu tijd is om actie te ondernemen. We kunnen de verenigingen niet langer in onzekerheid laten zweven. We dienen daarom, samen met andere partijen, de motie in om voor de allerlaatste keer te onderzoeken en daarna heel snel tot actie over te gaan.

De voorzitter: Dank u zeer. GroenLinks. Mevrouw Van Benschot.

Mevrouw Van Benschot: Dank u wel, voorzitter. Het zal niemand ontgaan zijn dat wij de motie die is ingediend niet hebben ondertekend. Ik wil gelijk beginnen met zeggen: we zullen hem wel steunen. Waarom we hem niet ondertekenen is omdat wij vinden dat het uitgangspunt in de motie wat ons betreft de verkeerde is. Wij zien het graag omgedraaid: de BVO had een nieuw stadion nodig, al jaren, heeft een nieuw stadion nodig. Daar heeft uiteindelijk een verbreding plaatsgevonden om ervoor te zorgen dat dat stadion ook ontwikkeld kan worden. Dan is er een keuze gemaakt om te kijken naar maatschappelijk financieren: hoe betrek je die breedtesport, hoe betrek je maatschappelijke partners? Op die manier zou het allebei dan moeten profiteren. Op dit moment wordt het omgedraaid: we gaan kijken naar de breedtesport en de BVO mag aansluiten, als zij daartoe mogelijkheden zien. Wat ons betreft had die samenhang tussen de twee veel sterker verankerd moeten worden, hadden we kunnen zeggen: de ontwikkelingen op de sportparken Krommedijk gaan hand in hand. Dus zowel de breedtesport als de BVO moeten gezamenlijk aan een plan werken om uiteindelijk tot een goede invulling van dat gebied te komen, waarbij we het prima vinden als de financiën worden losgekoppeld, graag zelfs, zodat er geen gemeentegarantie nodig is voor het stadion en de BVO zelf financieel zorgdraagt voor dat deel wat zij gerealiseerd willen zien. Maar om het hele plan nu los van elkaar te trekken, waarbij je zegt dat we de breedtesport gaan faciliteren en de BVO de mogelijkheid bieden om aan te sluiten, dat is niet het standpunt wat wij innemen. We weten wel dat dit voor nu, dat weten we

na alle onderhandelingen die we de afgelopen dagen hebben gehad, het hoogst haalbare is. Dus we zullen voor nu instemmen, zodat er in ieder geval nog iets gebeurt, maar het is wel met gedeeltelijk pijn in ons hart.

De voorzitter: Dank. ChristenUnie/SGP. De heer Veldman.

De heer Veldman: Voorzitter, dank. Voorzitter, de discussie over het stadion van FC Dordt maakt veel los en dat is ook logisch, want heel veel mensen in onze stad zijn daar ook intensief betrokken. Wat de ChristenUnie/SGP betreft is het uitgangspunt al jaren helder: geen financiële steun of garantstelling voor beroepssport en dus ook niet voor de BVO. Dat is overigens niet nieuw en dat stellen wij al jaren. De RIB die geagendeerd is maakt duidelijk dat het onderzoek nu duidelijk heeft gemaakt dat er geen haalbaar plan is voor revitalisering en stadionontwikkeling. Voor ChristenUnie/SGP is de RIB dus helder. Voorzitter, dan ten aanzien van de motie: wij vinden het een goede motie, omdat er helder onderscheid wordt gemaakt tussen de breedtesport en de topsport en de bal voor de breedtesport duidelijk bij het college ligt en voor de topsport duidelijk bij FC Dordt. Voorzitter, zoals de RIB ook terecht zegt zal dat onderdeel moeten zijn van de ontwikkeling van de sportparkenvisie. Op dat punt vragen wij ook nogmaals aandacht, hebben wij eerder gedaan, voor alternatieve beheermodellen in relatie tot de gemeente en de sportverenigingen. Graag reactie van de wethouder op dat punt. Voorzitter, afsluitend, wat onze fractie betreft is er inmiddels voldoende duidelijkheid en we hopen dat dat aan het einde van deze raadsvergadering ook zo zal zijn voor iedereen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u zeer. Kom ik bij de PVV-fractie, mevrouw Rutten.

Mevrouw Rutten: Voorzitter, als eerste wil ik zeggen dat ik er best trots op ben dat Dordrecht een eigen voetbalclub heeft, al ligt mijn hart bij een andere club. Daarom vind ik het belangrijk om te benadrukken dat alle sportclubs inspraak moeten hebben. Krommedijk is groter dan FC Dordrecht. We hebben nog wel nagedacht over een contragarantstelling, maar dit geeft geen extra zekerheid, omdat het gaat om beperkte bedragen en het is juridisch gezien een onmogelijke opgave, zoals blijkt uit de beantwoording van onze technische vragen. Daarom dienen wij mede met diverse andere partijen een motie in.

De voorzitter: U maakt ons wel nieuwsgierig natuurlijk. Waar ligt uw hart?

Mevrouw Rutten: Mijn hart ligt bij DFC.

De voorzitter: Dan is dat dan ook maar even duidelijk. Dan kom ik bij de SP-fractie, de heer Portier.

De heer Portier: Voorzitter, ook als SP zijn we altijd van mening geweest dat een commerciële organisatie, ook al is het een voetbalclub, niet gesteund zou moeten worden of geen gemeentegaranties moet krijgen. Tegelijkertijd beseffen we dat heel veel Dordtenaren zich betrokken voelen bij FC Dordrecht. Daarom vinden we dat maximaal welwillend gekeken moet worden naar de mogelijkheden voor FC Dordrecht,

om aan te haken bij de ontwikkeling van de breedtesport op het sportpark Krommedijk. Dat is de reden dat wij mede deze motie hebben ingediend. Eén opmerking wil ik nog maken: er is de mogelijkheid, of er is discussie of er geen verwachtingen zijn gewekt bij FC Dordrecht, die verder gaan dan wat er nu voorligt of aangeboden wordt. Daarover komen wij later te spreken. Dat doet niks af aan onze steun voor de motie die nu is ingediend om maximaal mogelijk te kijken naar wat er gedaan kan worden voor FC Dordrecht.

De voorzitter: Dank. Dan kom ik bij de VSP-fractie. Mevrouw Stolk, u schrikt ervan.

Mevrouw Stolk: Ja, ik schrik er zeker van. Dank, voorzitter. Voorzitter, de VSP is voor sport in het algemeen, met de breedtesport als belangrijkste basis. Maar we hebben waar mogelijk ook oog voor een topsportklimaat in Dordrecht. Betaald voetbal scharen wij onder topsport, al doen de huidige sportieve resultaten op dit moment van FC Dordrecht anders vermoeden, zeg ik heel voorzichtig. We moeten echter ook niet vergeten dat Dordt op zijn kop stond toen FC Dordrecht enkele jaren geleden de eredivisie bereikte. FC Dordrecht is al vele jaren een BVO, met wisselend succes, zowel op financieel als op sportief gebied. Het betaald voetbal in Dordrecht staat nu op een cruciaal beslispunt: kwakkelen we door, stoppen we ermee of gaan we investeren in voetbal als topsport in Dordrecht? Wat is de rol van de gemeente daarbij? Die vraag staat ook in dit dossier weer centraal. Bouwen we als gemeente een sportaccommodatie waar topsport bedreven kan worden, zoals we met de sportboulevard hebben gedaan, met daarbij de ijsbaan, die dusdanig professioneel is opgezet dat topsport naar Dordrecht trekt. WK- en EK-shorttrackwedstrijden blinken uit, met alle naamsbekendheid en marketing voor Dordrecht. Het kan dus wel. Eerst investeren en daarna de topsport accommoderen. Maar tegen welke prijs? Juist bij de sportboulevard moeten we als gemeente elk jaar meer geld bijleggen dan ooit was gepland. Zo'n fiasco wil de VSP niet weer. Na de discussie in de adviescommissie over het onderzoek van Stadium Consultancy concluderen we dat qua investering een nieuw stadion voor FC Dordrecht een te groot risico is voor maatschappelijke investeerders en dat gemeentegarantie noodzaak is. De breedtesportclubs willen bij het vernieuwen van het sportpark geen onderdeel worden van de financiële risico's voor een stadion voor FC Dordrecht. De VSP huldigt daarom het standpunt dat er geen gemeenschapsgeld naar de BVO mag gaan en dat eventuele financiële risico's voor de gemeente beperkt moeten blijven tot de breedtesport. BVO FC Dordrecht is geen sportvereniging, maar een bedrijf, dat er nu tussen hangt, stuck in the middle. Er is niets erger dan in een situatie vastzitten, dus we moeten beslissen: of stoppen, of doorgaan en voldoende investeren om FC Dordrecht los te trekken. De VSP wil FC Dordrecht graag ondersteunen om door te gaan, maar wel onder voorwaarde dat de BVO garanties geeft dat als er een nieuw stadion komt de inkomsten ruim voldoende zullen zijn om de huurpenningen van het nieuwe stadion te kunnen dragen. Als aan deze voorwaarde wordt voldaan ...

De voorzitter: Bij interruptie, mevrouw Van Benschot, GroenLinks.

Mevrouw Van Benschot: Dank u wel, voorzitter. Ik hoop dat de VSP, of in dit geval mevrouw Stolk, even uit kan leggen wat u bedoelt met de waarborg die dan FC Dordrecht moet geven voor de huurpenningen van een nieuw stadion en het

ondersteunen. Want ik dacht dat u net zei dat we geen gemeenschapsgeld in het stadion gingen steken. Dus het is voor mij even niet helder hoe die relatie zit.

Mevrouw Stolk: Volgens mij is die heel helder. Een bedrijf zou aan moeten geven om te kijken of ze de huur kunnen betalen en als dat niet kan, dan moet je je afvragen of zoiets levensvatbaar is. Voorzitter, mag ik doorgaan?

De voorzitter: Ja, gaat u verder, hoor.

Mevrouw Stolk: Als aan deze voorwaarden voldaan lijkt, maatschappelijk financiering voor revitalisering van sportpark Krommedijk inclusief stadionbouw, geen enkel probleem. Maar voorzitter, de VSP wil die revitalisering graag zien binnen het kader van de toekomstvisie sportparken en de plannen voor stadspark Dordwijk. Het heeft geen zin iets op te tuigen waarvan we later bij de ontwikkeling van het stadspark spijt krijgen. Ook vindt de VSP het van belang dat de sportverenigingen die al meer dan veertig jaar op het sportpark Krommedijk huizen daar blijven en dat de revitalisering niet leidt tot hogere huur voor de breedtesportclubs, anders dan de inflatiecorrectie.

De voorzitter: Bij interruptie, mevrouw Koene.

Mevrouw Koene: Ik ben even nieuwsgierig, omdat mevrouw Stolk het ook heeft over de andere verenigingen en daarvoor iets zegt over geen gemeenschapsgeld – dat zijn we overigens eens – in de BVO. Maar er gaat ook gemeenschapsgeld in de breedtesport en ik kan me niet aan de indruk onttrekken dat een enkele vereniging op het sportpark zeer weinig actieve leden heeft en dat het dus wellicht ook daarvan geldt dat je daar misschien helemaal ook geen gemeenschapsgeld in moet doen en dat je daar misschien ook een hele andere beslissing over moet nemen. Dus daar ben ik even nieuwsgierig naar.

Mevrouw Stolk: Voorzitter, daarvoor steunen wij ook deze motie, om dat allemaal te onderzoeken. Als we dat onderzoek helder hebben, dan kunnen we daarna de financiële consequenties tegen het licht houden en vanuit dat oogpunt verder kijken wat we op dat moment gaan beslissen. Ik kijk even waar ik gebleven ben, voorzitter. Ook vindt de VSP het van belang dat de commerciële variant nog eens onder de loep wordt genomen, desnoods op een andere plaats in Dordrecht dan sportpark Krommedijk. We doen dit omdat FC Dordrecht heeft aangegeven – mag ik even mijn zin afmaken? – heeft aangegeven dat een commerciële variant financieel haalbaar is mits de gemeente bereid is het bestemmingsplan aan te passen.

De voorzitter: Bij interruptie, mevrouw Koene.

Mevrouw Koene: Ik ben namelijk heel nieuwsgierig: stel nou voor dat de BVO – ik bedoel, er ging ook op Facebook ging het één en ander over en weer – dat doen ze niet, maar stel dat Red Bull komt en die heeft zoiets: leuk, gaan we doen met die club en we pluggen een stadion op de middenstip bij de Amstelwijck of zo. Hoe verhoudt zich dat dan op de Krommedijk tot de ontwikkelingen van de breedtesport daar? Dus wat voor bestaansrecht hebben überhaupt dan de verenigingen daar nog?

Mevrouw Stolk: Voorzitter, het is heel duidelijk dat u niet voor de breedtesport bent, maar dat maakt ook niet uit. Dat zijn politieke keuzes en dat laat ik vooral bij u.

De voorzitter: Nee mevrouw Koene, u krijgt straks weer de gelegenheid, want mevrouw Stolk ...

Mevrouw Koene: Maar mevrouw Stolk zegt dus iets wat ik niet zeg.

De voorzitter: Daar mag u dan straks op reageren. Eerste even de reactie van mevrouw Stolk op u en dan gaan we weer terug.

Mevrouw Stolk: Ik ben klaar hoor, dus ze mag reageren.

De voorzitter: Dan mag u reageren, mevrouw Koene. Ja, u zat midden in een zin. Mevrouw Koene.

Mevrouw Koene: Mevrouw Stolk doet de uitspraak dat ik niet voor de breedtesport ben. Dat verzint ze, want dat heb ik helemaal niet gezegd. Ik heb alleen gezegd: op het moment dat je een stadion ergens anders neerzet, wat heeft dan de breedtesport daar nog voor bestaansrecht? Dus hoe financier je dan daar een revitalisering? Dat is toch een hele heldere vraag, dacht ik? Dat heeft niets te maken met of ik wel of niet voor breedtesport.

Mevrouw Stolk: Voorzitter, dat wordt volgens mij met deze motie allemaal uitgezocht en als je FC Dordrecht daar weg zou halen, volgens mij, maar dat is vanuit het oogpunt van de VSP: wij denken dat als je FC Dordrecht daar weghaalt en er politieke wil is om het uit te voeren dat het wel kan, dat FC Dordrecht een nieuw stadion krijgt. Alleen nu gaan we kijken met maatschappelijk financieren ...

Mevrouw Van Benschot: Voorzitter?

De voorzitter: Mevrouw Stolk zit midden in een zin. U eindigt de zin? Ja, mevrouw Van Benschot.

Mevrouw Van Benschot: Van wie een nieuw stadion krijgt?

Mevrouw Stolk: Van zichzelf. Want als we goed geluisterd hebben heeft de heer De Zeeuw aangegeven dat er een financieel plan lag wat helemaal rond was, wat financieel ook sluitend was, maar dat het college heeft aangegeven: ga dat nou niet doen, want dat gaat hem niet worden, u moet overgaan op maatschappelijk financieren. Dus er is politieke onwil. Is dat duidelijk?

Mevrouw Van Benschot: Voorzitter, het is voor mij niet helemaal duidelijk. Er lopen nu een heleboel dingen door elkaar over politieke onwil en wel of niet maatschappelijk financieren, wel of geen garantstelling voor de BVO, wel of geen commerciële variant. Maar het is voor mij niet helder, want ik hoor dingen over: ze moeten laten zien dat ze de huur kunnen betalen. Het is mogelijk dat ze het stadion krijgen, waarvan ik nu dan begrijp dat ze het zelf moeten realiseren. Dus ondanks deze motie, ik snap dat dit de

mogelijkheden kan onderzoeken, dat is ook waarom wij hebben gezegd: we zullen hem steunen. Maar het is me niet helder wat de VSP daar dan voor uitkomst uit zou willen zien.

Mevrouw Stolk: Wat wij daar uit willen zien is dat de BVO mee kan liften op het maatschappelijk financieren en de revitalisering op het sportpark. Maar ik snap uw vraag niet. Als je een bedrijf hebt dan ga je toch kijken of je de huur wel kan betalen ergens? Of denkt u dat dat overal gratis is?

De voorzitter: Was dat uw betoog ook? Of gaat u nog verder?

Mevrouw Stolk: Ik maak hem nog even af. Voor ons is nog echt wellicht is op een andere plek deze commerciële variant wel mogelijk. Verder stellen we voor dat het onderzoek daarbij niet alleen onder de verantwoordelijkheid van wethouder Stam valt, maar dat tevens de wethouder Financiële Zaken Burggraaf zich met de commerciële en financiële kant te gaan bemoeien. Het college heeft onzes inziens namelijk de schijn op de hals gehaald er dubbel in te zitten. Hier willen wij graag bij de behandeling van het feitenrelaas nog op terugkomen.

De voorzitter: Mevrouw Stolk, ik moet u even interrumpen, maar dit is wel een beetje een vreemde figuur die voorstelt, want het is aan het college zelf welk collegelid bepaalde activiteiten verricht. U spreekt het college aan als geheel, dus niet een individuele wethouder.

Mevrouw Stolk: Oké, dan zeg ik het als college, aan het college. Tot slot, een betaald voetbalclub in elke gemeente in Nederland die er één heeft is een waardevolle activiteit die gekoesterd moet worden door de lokale politiek. De moeite waard om voor het behoud van FC Dordrecht te vechten. Tot zover mijn eerste termijn, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Dan kom ik bij de Partij van de Arbeid, de heer Van Verk.

De heer Van Verk: Dank u, voorzitter. Op de agenda staat de uitkomst van het haalbaarheidsonderzoek revitalisering Krommedijk. Ik stel vast dat er geen uitkomst is. Halverwege het haalbaarheidsonderzoek is dat afgebroken door een 'njet' van het college over een garantstelling. Dat is jammer, want juist dat onderzoek dat zou duidelijkheid kunnen geven over de mogelijkheden en onmogelijkheden tot maatschappelijk financieren voor alle gebruikers van dat sportpark. Daarom beoogt deze motie ook de zaak weer vlot te trekken en dat onderzoek af te ronden, zodat het uiteindelijk komt tot een businesscase waar we ja of nee tegen kunnen zeggen. Ik hoor alle partijen bijna praten over plannen die er zijn. Er zijn geen plannen, er is een onderzoek wat nu afgerond is. Pas aan het eind van dat traject kan je vaststellen of de plannen haalbaar zijn, ja of nee. Voorzitter, wij hebben geconstateerd dat in de discussie in ieder geval een brede verdeeldheid lag tussen de partijen over wel of niet doorgaan met een stadion, wel of niet doorgaan met een garantstelling. Wij hebben de vrijheid genomen om een poll op onze site te zetten en daar was de uitkomst toch wel verrassend van. Doorgaan met FC Dordrecht, daar zegt 92 procent van de deelnemers – en dat waren er 1183 – 92 procent die zegt dat Dordrecht moet blijven bestaan. Het

bouwen van een stadion zegt 84 procent dat er een nieuw stadion moet komen en op de vraag of er een garantstelling moet worden gegeven zegt 84 procent van de deelnemers dat de gemeente die garantstelling moet geven. Klaarblijkelijk denkt de burgerij iets anders over deze zaak als de politiek. Dat is dan ook vooral een reden voor ons om te zeggen: laten we doorgaan met dit onderzoek. Vaststellen of maatschappelijk financieren of een andere wijze van financieren mogelijk is, het zal wat mij betreft een zorg zijn, maar het sportcomplex Krommedijk moet gerevitaliseerd worden inclusief het stadion. Ik ben daar afgelopen vrijdag geweest ...

De voorzitter: De heer Portier, bij interruptie. Ik wil iedereen verzoeken toch stil te zijn. Ik hoor veel gefluister, dit is een moeilijke zaal qua geluid, dus ik stel voor dat degene die het woord heeft ook als enige het woord heeft. De heer Portier.

De heer Portier: Ik word een beetje getriggerd door de poll en de iets meer dan 1100 mensen die zeggen dat ze wel een garantstelling zouden willen ondersteunen. Dat komt dan ongeveer neer op – van degenen die zich uitgesproken hebben – 70.000 euro per persoon. Is in die poll ook gewezen op de financiële consequenties die het kan hebben, zo'n garantstelling?

De heer Van Verk: Ik neem aan dat de mensen die gestemd hebben ook weten waar ze over praten als we het over een garantstelling hebben. Een garantstelling is immers niet meer en niet minder dan dat wij als gemeente geld reserveren en dat eventueel moeten aanwenden wanneer er tekorten ontstaan als gevolg van het niet betalen van huurpenningen. Het gaat mij er ook niet om verder hoe we dat gaan doen, daarvoor is het onderzoek noodzakelijk. Ook wij zijn van mening, dat weet u ook, dat een commercieel bedrijf, wat betaald voetbal is, dat dat geen ondersteuning van de overheid hoeft te hebben. Maar tegelijkertijd stel ik vast dat we daar een stadionhol hebben staan waar je als Dordtenaar je ogen uit je kop schaamt, want het is niet om aan te zien. Dat is ook een deel van je visitekaartje in deze stad, waar we zo trots op moeten zijn. Als u in dat stadion komt zou u zeggen: nou, moet ik daar nou trots op zijn? Ik dacht het niet. Tegelijkertijd werd mij duidelijk in dat stadion – voorzitter, ik vervolg mijn betoog, dus de klok mag lopen – tegelijkertijd werd mij duidelijk in dat stadion dat het voetbal daar meer is dan de som der delen. Er wordt daar een leuke partijvoetbal gespeeld op dat veld, maar tegelijkertijd lopen er 10, 15, misschien wel 20 maatschappelijke projecten die veel vruchten afwerpen. 40 tot 50 jongeren zijn de afgelopen jaren doorgestroomd naar regulier werk dankzij hun activiteiten bij FC Dordrecht. Als we gaan zorgdragen dat dat gaat verdwijnen – en dat willen we geen van allen, dat weet ik, maar het risico bestaat dat het wel gebeurt – dan gooien we veel meer weg dan alleen maar een professionele voetbalclub, die ook nog eens een keer in het DNA van de Dordtenaar zit. Voorzitter, daarom is de motie ingediend. Het onderzoek moet worden afgerond, zodat we allemaal, alle partijen, iedereen duidelijkheid heeft over wat wel en niet mogelijk is in de toekomst en pas daarna gaan we besluiten nemen over hoe we dat dan voor elkaar moeten krijgen.

De voorzitter: Dank. Dan kom ik bij de inbreng van Gewoon Dordt. Mevrouw Koene.

Mevrouw Koene: Voorzitter, dank. We hadden met Gewoon Dordt hadden we echt het idee dat er van oorsprong een heel ander uitgangspunt was dan wat er nu lijkt te zijn. Dus we hebben al, sinds jaar en dag zijn we bezig met de sportparken. Dan stellen we vast dat we in het sportpark terug moeten, dan moeten we weer meer en dan moet het in iedere wijk en dan moet het ... Goed, afijn. Dat is het ene traject. Vervolgens is er dus ook een betaald voetbalorganisatie en die willen graag een nieuw stadion. Goed, iedereen die mij kent die weet dat ik ook zo iets heb: er gaat geen euro naar een nieuw stadion vanuit de gemeente. Maar je moet natuurlijk wel, je hebt wel als politiek in principe ook een bepaalde verantwoordelijkheid om dingen eventueel mogelijk te maken. Maar goed, even dat daar gelaten. De club was bezig met een variant met commerciële partners. Goed, afijn, die varianten hebben we allemaal geschetst gekregen van mevrouw Kromkamp pas geleden en daar kwam in ieder geval uit: dat ging hem niet worden. De FC die moest dan maar gaan kijken of ze met maatschappelijk financieren, een bepaalde systematiek, of ze daarmee iets konden gaan opzetten of in ieder geval uitzoeken, om die revitalisering van dat sportpark mogelijk te maken. Dus nog een keer, er werd dus niet gezegd tegen de breedtesport: jullie moeten het sportpark gaan revitaliseren. Want dat zit inderdaad – en ik geloof dat mevrouw Stolk dat ook zei – in een veel breder kader van de hele stad, natuurlijk die sportparken nou eens een keer gekeken moet worden van wat er gaat gebeuren. Dan heb je dus de FC die dan met dat maatschappelijk financieren aan de slag gaat. We zijn ook met de commissie nog bij Feyenoord geweest, daar is ook al een keer uitgelegd van hoe de systematiek werkt en we hebben dat recentelijk ook in de commissie gekregen. In ieder geval had ik dus de mening dat dat maatschappelijk financieren een uitgangspunt was. Gisteravond in het zolderkamertjesoverleg toen bleek dus dat dat dus niet het geval was en dat is dan ook best wel even een frustrerend iets, want dan komt er ineens voel je dat gaan schuiven en dan komt er dus iets van, misschien zijn er nog wel andere mogelijkheden om dat te financieren. Goed, ik heb dat net ook aan de heer Den Heijer gevraagd, ik bedoel: waarom laat je iets los met dat maatschappelijk financieren, terwijl dat nou juist als een mooi iets kan gebruiken om dat hele sportpark te revitaliseren? Want dat was dus het uitgangspunt, niet alleen die BVO. Die BVO die kan een gedeelte echt wel zelf. Maar het gaat erom: hoe kan je nou ervoor zorgen dat al die partijen op dat sportpark bij elkaar aanhaken en de breedtesport, ondersteund door de gemeente, want dat kost nu al de gemeente heel veel geld ...

De voorzitter: Bij interruptie, de heer Van Verk.

De heer Van Verk: Mag ik mevrouw Koene vragen wat nou het bezwaar is tegen andere vormen van financieren? Maatschappelijk financieren is toch geen doel op zich? Het gaat er toch om dat we uiteindelijk het sportcomplex kunnen revitaliseren?

Mevrouw Koene: Eens, voorzitter, gelijk eens. Alleen ik zeg dus dat ik had begrepen dat dat maatschappelijk financieren als uitgangspunt was gesteld en dat daarop verder geborduurd ging worden. Dat we ook, als we met elkaar zouden besluiten, op basis daarvan verder het onderzoek zou gaan plaatsvinden. Dat was dus niet het geval. Ik heb niet gehoord, in een eerder stadium: ga nou eens kijken naar welke manieren er zijn om

een sportpark te revitaliseren. Dus het uitgangspunt was volgens mij anders en dat was wat ik zei, dat blijkt dus niet zo te zijn.

De heer Van Verk: Voorzitter, op zich is de constatering van mevrouw Koene terecht, het uitgangspunt was en is volgens mij nog steeds het maatschappelijk financieren. Alleen behelst de motie, want zo staat het er ook, dat het een manier van financieren is en volgens mij is het financieren niet het kernbegrip in deze hele discussie, maar is het revitaliseren van het gehele sportcomplex Krommedijk, inclusief stadion, dat is volgens mij hetgeen waar we over praten en de wijze waarop we dat uiteindelijk mogelijk gaan maken. Als u zegt dat FC Dordt dat gemakkelijk zelf kan, ik weet niet of dat zo is, maar als ze dat zelf kunnen dan is dat mooi meegenomen. Maar voor mij is de wijze van financieren niet de discussie, maar vooral het revitaliseren.

Mevrouw Koene: Duidelijk, voorzitter. Ik zeg niet dat het makkelijk is voor de FC, maar ze zullen het wel zelf moeten doen, dus dat moet gewoon als uitgangspunt genomen worden. Het staat ook duidelijk in de motie en daar ben ik het ook van harte mee eens, dat ze gewoon zelfstandig die financiering – mevrouw Van Benschop zei dat volgens mij ook al – laat die financiering nou losgekoppeld. Maar dat betekent niet dat je niet met elkaar kan overeenkomen: luister eens, we hebben een heel sportpark waar wat moet gebeuren, op dat sportpark zitten een aantal breedtesportverenigingen en er staat een BVO en wellicht is het voor andere partners in de stad ook nog wel interessant om daar je te gaan vestigen. Dan haak je op elkaar aan.

De voorzitter: Mevrouw Stolk, bij interruptie.

Mevrouw Stolk: Voorzitter, maar volgens mij behelst deze motie dat toch ook, om dat nu verder te gaan onderzoeken. Het college heeft gezegd met dat maatschappelijk financieren: dat doen we niet. Wat we nu met elkaar doen en proberen als raad, als collectief te zeggen: ga nou verder met dat onderzoek en op wat voor manier dan ook je gaat financieren, ga kijken of FC Dordrecht aan kan haken. Want ik hoor iedereen zeggen dat iedereen het belangrijk vindt dat FC Dordrecht behouden wordt voor de stad, alleen het is nu even uitzoeken op wat voor manier we dat gaan doen. Dus ik snap dat u misschien een beetje teleurgesteld bent en ik herken dat wel, maar volgens mij zitten we hier nu juist om verder te gaan met een onderzoek waar eigenlijk het college tegen heeft gezegd: dat doen we niet meer.

De voorzitter: Mevrouw Koene.

Mevrouw Koene: Nou ja, het college doet het niet meer. Nee, ik snap wel wat de motie inhoudt. Ik heb hem trouwens voor een heel groot deel ook geschreven, dat is het grappige van het verhaal, maar waar het om gaat is dat ik – en in die zin ben ik wel teleurgesteld – ik mis gewoon een bepaalde grondhouding waarin we er met elkaar van uitgaan: oké, de BVO krijgt niks, maar we gaan wel met elkaar het lef hebben om te zeggen om te zeggen, we gaan een sportpark revitaliseren en die en die en die nemen daar aan deel.

Mevrouw Stolk: Voorzitter?

De voorzitter: Mevrouw Stolk.

Mevrouw Stolk: Het uitgangspunt is volgens mij dat de BVO zelf zijn eigen broek op moet houden. Maar stel nou dat er uit dat onderzoek komt, stel, dat daar iets van gemeenschapsgeld bij zou moeten. Dan kun je toch altijd nog ja of nee zeggen?

Mevrouw Koene: Dat zou niet consequent zijn. Je doet wel of geen gemeenschapsgeld erin. Je doet dus geen gemeenschapsgeld erin in de BVO op zich. Maar je kan wel zeggen: het sportpark gaan we ontwikkelen en we zorgen ervoor dat er daarbij dus een mooie splitsing komt tussen, je hebt een gedeelte waar de BVO voetbalt, je hebt een gedeelte RCD, DFC, noem ze allemaal maar op. Je zet voor mijn part een plusvormig gebouw neer, laat je de Plus sponsoren, whatever, en de ene kijkt dan op zijn eigen hoofdveld daar uit en de andere daar uit, maar je gaat gewoon als uitgangspunt nemen: wij gaan er met elkaar uitkomen. Als je namelijk die instelling hebt dan kan het ook alleen maar zo zijn dat het een succes wordt. Nu krijg je een verhaal dat het dus is: we gaan verder onderzoeken. Als uiteindelijk dan over drie of vier maanden blijkt: het wordt het toch niet. Dan kan de BVO alsnog – ik ga dat niet in zijn plat-Hollands zeggen – maar die heeft dan geen toekomstperspectief meer.

De voorzitter: Keurig verwoord, mevrouw Koene, ik ben trots op u. Mevrouw Stolk nog tot slot.

Mevrouw Stolk: Voorzitter, even daar nog op reageren. Ik sta daar wat positiever in, wij als VSP. Zeker met deze motie, dat het zeker nog niet gedaan is met FC Dordrecht en dat wij met elkaar daarvoor gaan knokken om het wel voor elkaar te krijgen. Dat roept deze motie op.

Mevrouw Koene: Voorzitter, ik wou dus eigenlijk aangeven dat ik dus echt vind dat de motie, die doet wel een bepaalde oproep, maar dat ik daarin te weinig verankerd zie dat de bereidheid er is om die ontwikkelingen parallel op te laten lopen met elkaar. Daar zou ik dus echt meer lef van het college willen zien, om te zeggen: oké, we hebben met elkaar besloten dat we geen garantstelling doen, maar we besluiten nu ook met elkaar om het mogelijk te gaan maken. Als je het namelijk mogelijk kan proberen te maken dan doe je dus een uitspraak waarin je inderdaad, goed om even je rug recht te houden. Misschien gaat dat uiteindelijk niet door en misschien blijkt wel dat het allemaal zinloos is, financieel en noem maar op. Dan kan je altijd nog de stekker eruit halen, maar als je al bij voorbaat ervan uit gaat dat je die FC loskoppelt in feite, zo van: dan kunnen ze kijken waar ze dan eventueel in kunnen haken, misschien hebben ze dan wel geld.

Mevrouw Van der Ham: Voorzitter?

De voorzitter: Mevrouw Van der Ham. Ik had u gezien.

Mevrouw Van der Ham: Dank u wel. Dat duurde even.

De voorzitter: Het duurt even, maar er was een andere interruptie eerst nog. Maar gaat uw gang.

Mevrouw Van der Ham: Mijn interruptie sloeg op eigenlijk een paar zinnen voordat dit hele gesprek weer op gang kwam. U zei: ik mis een bepaalde grondhouding om er uit te komen. Dat betwist ik, er staat letterlijk tekst in de motie: perspectief bieden aan. Volgens mij staat er niet: geen perspectief bieden aan. Om vooral ons best te doen om geen perspectief te bieden. We hebben expliciet deze worden gekozen, juist omdat wij die houding willen tonen. Dus ik zou het heel jammer vinden als nu, doordat u de laatste bent in de eerste termijn, dat dat blijft hangen. Want volgens mij willen we er juist allemaal voor gaan.

De heer Van Verk: Voorzitter, mag ik een vervolgvraag stellen?

De voorzitter: Zullen we even mevrouw Koene laten beantwoorden?

De heer Van Verk: Maar hij heeft hiermee te maken.

De voorzitter: Het heeft allemaal met elkaar te maken natuurlijk.

De heer Van Verk: Ja, het is een aanvullende vraag.

De voorzitter: Nou vooruit, gaat uw gang.

De heer Van Verk: Ik hoor mevrouw Koene dat ook zeggen en dan zou ik graag naam en rugnummer willen weten van wie u dan betwijfelt of die grondhouding niet positief is, want ik deel de opvatting van mevrouw Van der Ham, volgens mij willen we allemaal wel.

Mevrouw Koene: Ik betwist niet dat de grondhouding bij niemand positief is. Nee, ik bespeur echt wel dat er een poging wordt gedaan om de neuzen dezelfde kant op te krijgen en om ook hetzelfde doel te bereiken met, naar mijn mening, te weinig houvast om een club aan de slag te laten gaan, tegelijkertijd synchroon met die andere ontwikkelingen. Het staat voor mij niet los en ik zou daar dus graag – en dat zei ik volgens mij ook al – ik zou daar dus graag een wat duidelijkere uitspraak over willen hebben. Mevrouw Van der Ham heeft het over perspectief, dat zinnetje stond er eerst in en dat is er toen uitgefietst en nu uiteindelijk, door mevrouw Van Benschop, staat het er toch weer in. Dus dat is ook alweer een discussiepuntje geweest.

De voorzitter: Mevrouw van der Ham, gaat uw gang.

Mevrouw Van der Ham: Voorzitter, die tekst, dat is een co-creatie van een heleboel verschillende mensen en het is een heel bewuste keuze van alle indieners om daar perspectief op te schrijven.

Mevrouw Koene: Ik zie mijnheer Van Verk in mijn linkerooghoek bij zijn knopje zitten, dus ik denk: ik zal even wachten. Hij zit aan zijn knopje, ja. Goed, prima, dat is ook met allemaal verschillende partijen is dat zo opgesteld, maar ik geef alleen maar even aan de varianten van de motie die in de afgelopen dag zo'n beetje 24 uur voorbij zijn gekomen en daar is hij dus uit geweest. Maar dat geeft verder niet, ik snap ook wel dat we met elkaar allemaal eigenlijk wel willen dat de BVO blijft. Want dat is het aardige,

mijnheer De Boer die zei dat gisterenavond ook nog toevallig, die had ook, een beetje vergelijkbaar met mijnheer Van Verk, gevraagd: moet er geld naar een stadion, nee, maar wilt u dat de club, de BVO behouden blijft voor de stad, ja. Dat eigenlijk iedereen daar ja op zegt, dat is een beetje in de lijn van wat de heer Van Verk ook zegt. Maar dat betekent voor mijn gevoel – en daarom heb ik ook daarstraks gezegd: ik ga dat niet medeondertekenen en ik weet nog eens of ik ermee in ga stemmen – dus tuurlijk, we willen eigenlijk allemaal hetzelfde, maar ik zou gewoon echt iets resoluter willen hebben: nu gaan we hiervoor en ...

De voorzitter: De heer Van Verk.

De heer Van Verk: Ik begrijp best dat mevrouw Koene als trouwe supporter eigenlijk gewoon uitsluitel zou willen hebben dat er iets gaat gebeuren, maar volgens mij zitten we nog in een stadium eerder. Volgens mij moet eerst dat onderzoek uitwijzen dat het allemaal mogelijk is. Pas dan kan je gaan zeggen: hoe gaan we het doen? Dus eerst moet duidelijk worden of maatschappelijke partners mee willen doen, of er commerciële bedrijven zijn die erin willen trekken, of er mogelijkheden zijn tot bouw. Weet ik veel, er zijn een hele hoop open vragen en dat is dan ook de makke van het hele verhaal: het onderzoek is halverwege afgebroken. We hebben dus niet echt de uitkomsten, we hebben alleen maar het feit dat er op een gegeven moment is gezegd: ja, we gaan geen gemeentegarantie doen. Dus daarmee stopt het verhaal. Eigenlijk zegt de raad nu tegen het college: college, u bent iets te vroeg geweest, u moet nog even een stapje verder zetten en pas dan kunnen we tot een eindoordeel komen. Dan kan je ook zeggen, op basis van de gegevens die je dan hebt: we gaan ervoor of we gaan er niet voor. Nu is dat echt vroeg.

Mevrouw Koene: Voorzitter, dat ben ik eens met de heer Van Verk, dat dat gestopt is. Maar het is zo gecompliceerd omdat dan vervolgens, kijk, het college zegt inderdaad: gaan we niet doen. Goed, volgens gaan wij de boel agenderen en dan gaan we het bespreken en dan komen er andere alternatieven en dan kunnen we dan het college een opdracht meegeven. Dat is prima. Daar ben ik ook helemaal niet tegen. Maar goed, het ging mij eigenlijk meer om het idee dat ik dus, of een idee, ik heb dat ook wel degelijk uit een aantal monden gehoord, dat er dan gezegd wordt: dan gaan we kijken wat er mogelijk is en als de FC niet, die moeten dan maar kortdurende leningen afsluiten en weet ik veel wat allemaal. Als ze niet mee kunnen, dan houdt het op, dat is de BVO weg. Maar volgens mij willen we dat namelijk allemaal helemaal niet.

De voorzitter: Ik wou eigenlijk vragen, mevrouw Koene, of u voor zover dat nog moet uw betoog wilt afronden, want anders vallen we straks een beetje in de herhaling. Zijn er nog zaken die u nog niet hebt gezegd?

Mevrouw Koene: Heel erg veel, voorzitter, maar met dit onderwerp denk ik dat ik zo langzamerhand wel alles heb gezegd. Omdat ik er gewoon nog heel even over na moet denken wat ik nou met die motie, die dus inderdaad ook gedeeltelijk van mezelf komt, wij van Gewoon Dordt, zeg maar. Ik zou dus graag – en misschien gaat de heer Stam het verlossende woord wel spreken, hoor – maar ik zou gewoon graag van iemand het idee willen hebben dat er een bepaald enthousiasme is: we gaan verder met dat

onderzoek en we gaan ervan uit dat we het voor elkaar krijgen voor alle partijen op tot sportpark en dat we daar iets moois van gaan maken. Dat is nou een beetje waar ik naar op zoek ben.

De voorzitter: Mevrouw Stolk.

Mevrouw Stolk: Nog één opmerking. Nog één keer, het college heeft gezegd: nee, we stoppen met dit onderzoek. We hebben nu als raad collectief dit op de agenda gekregen met een motie die bijna door iedereen gedeeld is en ondersteunt, wat perspectief gaat bieden, hopelijk, ook voor FC Dordrecht. Want betaald voetbal heb je maar één keer in je stad, dus laten we daar nou positief op reageren en ervan uitgaan dat we FC Dordrecht gewoon behouden voor de stad.

De voorzitter: Dank u zeer. Ik sluit hiermee de eerste termijn van de raad af en dan kijk ik naar wethouder Stam, die namens het college zal reageren. Gaat uw gang.

De heer Stam: Dank u wel, voorzitter. FC Dordrecht, het blijkt wel dat het de gemoederen toch wel bezighoudt, een betaald voetbalorganisatie in onze stad. Ik sluit me daar een beetje aan bij de woorden van de heer Den Heijer: dat doet mij persoonlijk goed. Want ook ik zit daar al heel wat jaartjes op de tribune. Neemt niet weg dat we wel een bepaalde vorm van realisme moeten hebben met elkaar. Ik heb vorige week in mijn woordvoering al enigszins teruggekeken op het proces en daar wil ik hier nogmaals een deeltje van herhalen. In september 2018 is het college op werkbezoek geweest bij FC Dordrecht. Er wordt nu gezegd: daar lag een volledig plan, 100 procent rond en dat was uitvoerbaar. Ik moet u helaas zeggen dat dat niet helemaal rond was en dat dat niet helemaal kant en klaar was. Er was nog een vraag, er werd nog een bijdragende rol van de gemeente gevraagd om een stukje commerciële invulling te doen. Die commerciële invulling, die is echter op de kaders die ook aan FC Dordrecht zijn meegegeven, die wij als gemeenteraad en u als gemeenteraad in het verleden heeft vastgesteld, is eigenlijk niet uitvoerbaar. Ik heb daar vorige week op gezegd: ik kan dan twee dingen doen als wethouder. Ik kan zeggen: dit gaat niet door, dient u nog maar vooral tien plannen in met commerciële activiteiten. Dan kan ik achteroverleunen en dan kan ik tien keer zeggen: dit gaat hem niet worden. Op dat moment hebben wij tegen FC Dordrecht gezegd, op basis van het collegebesluit: het is meer dan verstandig om die commerciële variant nu af te sluiten. Op basis van de kaders die er nu zijn is dit gewoon niet realiseerbaar. Een supermarkt, twee keer een supermarkt, een tuincentrum, het bleek niet mogelijk te zijn op basis van structuurvisie, op basis van bestemmingsplannen en ook op regelgeving zoals de provincie daarnaar kijkt. Als je dan naar de toekomst kijkt dan was het heel gemakkelijk geweest om te zeggen: dit is over en sluiten, jammer. We hebben daarop tegen FC Dordrecht gezegd: er is nog één mogelijkheid, dat is het onderzoeken van een maatschappelijke variant. Een maatschappelijke variant betekent dat er een combinatie wordt gemaakt van vooral maatschappelijke insteek met commerciële kleinere partijen. Daarbij zijn altijd twee uitgangspunten meegegeven aan FC Dordrecht en daarmee wil ik toch ook de woorden die de heer Portier van SP zegt: er zijn verwachtingen geschapt. Wij hebben altijd bij FC Dordrecht gezegd: maatschappelijk financieren is een laatste kans, naast de commerciële variant. Als die niet lukt, dan lijkt het over te zijn. Dus nee is ook een antwoord.

De voorzitter: Bij interruptie, de heer Portier, SP.

De heer Portier: Ik wil de indruk wegnemen dat ik al conclusies getrokken had over verwachtingen die geschept zijn. Ik heb gezegd dat dat ter discussie staat. Wat mij betreft staat het ook nog ter discussie.

De heer Stam: Ja voorzitter, prima.

De voorzitter: Mevrouw Stolk.

Mevrouw Stolk: Heeft u ook aangegeven, of het college ook aangegeven op voorhand met maatschappelijk financieren aan FC Dordrecht dat er geen garantstelling gegeven zou worden?

De heer Stam: Ja voorzitter, u heeft de algemeen directeur in zijn inspreekbeurt horen zeggen dat hem van begin af aan is verteld dat een gemeentegarantstelling voor het BVO-gedeelte niet mogelijk is. Wat wij met die maatschappelijk financieren-variant hebben proberen te doen is om te kijken hoe je vanuit die methodiek tot een plan kan komen waar FC Dordrecht op een goede manier bij kan aanhaken. Als je dan gaat kijken dat maatschappelijk financieren en een garantstelling op de BVO niet van toepassing is, dan ga je met maatschappelijk financieren in overleg: wat zijn dan de opties? Daarbij hebben we gekeken, dan zou je daar de breedtesport bij kunnen betrekken en dan zou je kunnen kijken welke maatschappelijke partijen bereid zijn om te participeren in een huisvesting op de Krommedijk en vanuit die variant gaan kijken wat dan de mogelijkheden zijn. Natuurlijk spelen daar een aantal zaken mee die goed uitgelicht moeten worden. Er zitten daar amateurverenigingen, er zitten daar breedtesportverenigingen. Je ziet daar de onderlinge verhoudingen, die zitten niet helemaal goed. U heeft insprekers gehoord en als je die grofweg weg gaat zetten zijn er twee breedtesportverenigingen die wel positief zijn en twee verenigingen die dan negatief zijn. Ik heb mevrouw Witte van de PVV horen zeggen: mijn hart ligt bij DFC. Dan zou uw hart eigenlijk ook een beetje bij FC Dordrecht moeten liggen, want DFC is niks anders dan de moeder van een FC Dordrecht. Betaald voetbalorganisatie in Dordrecht speelt al vanaf 1955, dat is begonnen bij een DFC en doorgegroeid naar de partij die het nu is. Dus in die zin zie je die emoties die bij de breedtesport spelen ook richting een BVO, dat dat soms wel invalshoeken kent die best wel bijzonder zijn. Ook naar de toekomst toe, natuurlijk zit er een relatie tussen de Dordwijk-zone en de ontwikkeling van de Krommedijk, die is heel helder, die is duidelijk. Wat u nu heeft gedaan, met een gezamenlijke motie opstellen, wil ik eigenlijk alleen maar zeggen: ik vind het een hele goede geste. Je ziet hier nu de samenwerking tussen coalitie en oppositie, omdat er blijkbaar toch een gevoel is bij een betaald voetbalorganisatie in onze stad. Ik zou dan ook graag willen zeggen, voordat we dadelijk gaan stemmen: dit vind ik heel mooi om op te pakken en uit te gaan werken. Maar het risico blijft altijd bestaan dat we van dag één tot FC Dordrecht hebben gezegd: als het niet lukt is nee ook een antwoord. Ik heb wel de toezegging gedaan aan FC Dordrecht – en als u dat een toezegging vindt, dan mag u daar mij op aanspreken – ik ga mijn stinkende best doen om alle mogelijkheden in beeld te brengen om de politiek een juiste keus te laten

maken, ook met de toekomst van een BVO zoals FC Dordrecht. Wat mij betreft is dit voor nu even mijn eerste reactie.

De voorzitter: Dank. Bij interruptie, wie riep mij?

Mevrouw Van Benschop: Ik.

De voorzitter: Gaat uw gang, mevrouw Van Benschop.

Mevrouw Van Benschop: Dank u wel, voorzitter. Ik zou graag van de wethouder nog willen weten hoe het verhaal van het maatschappelijk financieren was de laatste kans, dat heb ik heel duidelijk begrepen. In de motie wordt gezegd: kijk nou ook naar andere manieren. Dus maatschappelijk financieren is één van de mogelijkheden. Hoe verhoudt zich dat tot elkaar? Ziet de wethouder nog andere mogelijkheden dan maatschappelijk financieren?

De heer Stam: U trekt hem naar de methodiek van het maatschappelijk financieren. Wat we hebben gezegd is dat als de commerciële variant eigenlijk wordt afgesloten door politieke keuzes en kaderstelling die er is geweest, dan moet je gaan kijken of er met maatschappelijke doelen nog iets is te bereiken. Wat uiteindelijk tot uiting komt in een methodiek van maatschappelijk financieren. Maar je hebt dus twee varianten: commercieel en maatschappelijk. Als die maatschappelijke kant ook niet oplevert om tot een ontwikkeling te komen, dan heb je al die varianten gehad, dus lijkt het bijna een onbegaanbare weg om tot een goede oplossing te komen.

De voorzitter: Mevrouw Stolk.

Mevrouw Stolk: Ik heb het ook nog eventjes in mijn woordvoering gehad over de ontwikkeling van Dordwijk. Gaat elkaar dat in de toekomst niet bijten? Ik heb dat ook aangegeven, voor die revitalisering van het sportpark, dat we iets op gaan tuigen wat straks weer afgebroken wordt. Hoe kijkt u daar tegenaan?

De heer Stam: Voorzitter, ik heb dat net even kort aangehaald en in het onderzoek wat dan nu verder moet gaan lopen moeten wij natuurlijk ook goed gaan kijken wat dat betekent voor de ontwikkeling van Dordwijk. Daar zijn al gesprekken over, daar zijn ook breedtesporten bij aanwezig en natuurlijk kijken wij er ook bij naar de ontwikkeling van de sportparkenvisie die herijkt moet worden. Die gesprekken moeten dadelijk wel bij elkaar gaan komen. Het zou natuurlijk onzin zijn om nu te gaan zeggen: we gaan daar een ontwikkeling in gang zetten om over anderhalf jaar een conclusie te trekken dat dat niet past bij de ontwikkeling van Dordwijk. Dordwijk en een aantal uitgangspunten: sport, recreatie en open terreinen. Dus in die zin ligt er wel een heel groot pad open om ook die breedtesport, met toevoeging van een BVO, om daar mogelijkheden te gaan verkennen.

De voorzitter: Nog even een vraag voor de duidelijkheid aan de wethouder over de motie. Er staat een datum van 1 mei. Is dat een realistische termijn?

De heer Stam: Ja, het is altijd de vraag of het realistisch is. Als ik puur naar de motie kijk, dan wordt er gevraagd om een financiële opsomming en dan zou je kunnen zeggen: dat moet op korte termijn mogelijk zijn. Maar het bredere perspectief, ik heb net al even aangehaald de breedtesportverenigingen, we moeten elkaar wel recht in de ogen blijven kijken. Die staan nu nog niet te springen. Dus die gesprekken moeten wel goed op gang komen om te kijken: welke partijen willen nu op welke manier aansluiten, wat betekent dat? Ik sluit me wel aan bij de eerdere woorden die zijn gezegd, eigenlijk moet je het onderzoek nu goed gaan afronden om te kunnen kijken: wat zijn nou die opties waar je later over kan beslissen wat het betekent voor de toekomst van de Krommedijk?

De voorzitter: Dank u zeer. Ik kijk rond of er nog vragen zijn aan de wethouder? De heer Den Heijer nog, gaat uw gang.

De heer Den Heijer: Voorzitter, met dat in kaart brengen van de financiële mogelijkheden ben ik benieuwd hoe de wethouder kijkt naar de verschillende rollen met wie hij samen gaat werken. Bij de BVO ligt nu de bal en de bal van het college ligt bij de breedtesport. Bij die verkenningen, hoe ziet de wethouder die verschillende rollen voor zich?

De heer Stam: U bedoelt hoe we dan kijken naar de financiële posities van die twee componenten? Ja, ik denk dat het verstandig is als je iets gaat ontwikkelen en je kijkt naar hoe wij met breedtesport omgaan, laat ik me daar even nog op richten als gemeentelijke component, dan is het wel goed om met die verenigingen te kijken: welke bijdrage zou je zelf kunnen leveren aan de ontwikkeling van? Want je kan niet nu een sportpark gaan revitaliseren waar je nul komma nul bijdrage vraagt van verenigingen en de andere sportparken gaat zeggen: je moet zelf een bijdrage leveren. Dus dat is één van de onderzoeksvragen die we dan mee moeten nemen. De BVO, daar zouden we ook eens goed moeten kijken: hoe draagkrachtig ben je nu? Ik weet wel dat er vanuit het verleden heel veel pijn is weggewerkt en dat het er allemaal nu goed uitziet. Dat kan ik constateren omdat de KNVB nu een licentie heeft afgegeven en niet in een bepaalde schuldklasse heeft gezet, om het plat te zeggen. Dus dat lijkt allemaal de positieve kant op te gaan, maar dat zou natuurlijk wel heel goed zijn als we daar met elkaar gaan kijken: is het realistisch dat? Dus in die zin denk ik wel dat het goed is om die financiële posities van al die verenigingen goed mee te nemen in die planvorming.

Mevrouw Koene: Voorzitter?

De voorzitter: Gaat uw gang, mevrouw Koene.

Mevrouw Koene: Ja, ik vraag me eigenlijk even af, want ik hoor wethouder Stam zeggen dat de financiën, dus dat er gekeken moet worden of de financiën in orde zijn. Maar dan bedenk ik tegelijkertijd: dat is wel leuk, maar als je nou verwacht dat de BVO alles zelf betaalt en zelf regelt, waarom is het dan interessant om te weten hoe ze ervoor staan? Ik bedoel, nou weten we toevallig wel dat ze er goed voor staan na een heleboel jaren ellende, maar ik snap dus niet helemaal waarom dat dan dus van belang is, omdat ze het in feite zelf een beetje moeten uitzoeken.

De heer Stam: Wat mij betreft is die vraag vrij helder, mevrouw Koene. Ik bedoel, en het antwoord ook. Op het moment dat je gaat ontwikkelen – en u geeft net zelf aan: we moeten een perspectief bieden aan FC Dordrecht – moet FC Dordrecht dat perspectief ook goed kunnen invullen. Wat betekent het als je een ontwikkeling gaat doormaken en één van de partijen waar je ook perspectief aan wil bieden heeft het perspectief niet? Dus in het kader van de transparantie met elkaar lijkt het me gewoon goed om daarnaar te kijken, wat dat perspectief ook financieel is bij die partijen.

De heer Veldman: Voorzitter? Even op hetzelfde punt.

De voorzitter: De heer Veldman.

De heer Veldman: Ja, want ik vind dit wel een belangrijk punt, maar de wethouder die ziet het dan dus ook wel zo, zoals dat ook in die motie wat mij betreft vrij netjes is verwoord, dat de bal voor de breedtesport dus bij de gemeente ligt, of het college, en de bal voor FC Dordrecht, of het stadion, of hoe je dat dan ook precies wil duiden, bij het bestuur daarvan. Want die splitsing, dat is voor in ieder geval mijn fractie wel een belangrijk punt.

De heer Stam: Ik denk dat dat van begin af aan heel helder is geweest, mijnheer Veldman, dat de BVO, zoals dat ook in de motie terugkomt, op eigen middelen en eigen insteek die financiering ter hand neemt. Maar ik ben wel van mening, op het moment dat we zo'n sportpark revitaliseren, dat we wel het aanhaak-moment kunnen vinden, zodat zo het perspectief van zo'n FC goed kan aansluiten op de zaken die de gemeente ook doet.

De voorzitter: Dank u zeer. Dan hebben we de termijn van het college denk ik ook gehad, dank u wel. Dan kijk ik rond of er nog behoefte is aan een tweede termijn, of dat we tot stemming kunnen overgaan?

Mevrouw Koene: Voorzitter?

De voorzitter: Mevrouw Koene.

Mevrouw Koene: Ik wil graag even schorsen.

De voorzitter: Hoe lang heeft u ongeveer nodig, denkt u?

Mevrouw Koene: Tien minuten.

De voorzitter: Dan schorsen we tot tien over half vijf.

Schorsing

De voorzitter: Ik weet niet waar een aantal raadsleden gebleven is, maar ik denk dat we toch maar gaan starten en dan ga ik ervan uit dat ze zo wel binnenkomen. De vergadering is heropend. Ik kijk even rond of er nog behoefte is aan een tweede termijn. Mevrouw Koene, u had om een schorsing gevraagd.

Mevrouw Koene: Ja, dat klopt. Dank daarvoor, maar ik denk dat het gewoon een rondje kan, toch, voor de tweede termijn?

De voorzitter: In de zin van stemming?

Mevrouw Koene: Nee, ik wil graag een tweede termijn, jawel.

De voorzitter: Een tweede termijn? Ja, ik vroeg of er behoefte was aan een tweede termijn, maar daar reageert niemand op, dus dan ga ik ervan uit dat dat ... Dat is wel het geval, dan ga ik naar de fractie Beter Voor Dordt, heeft u nog iets voor de tweede termijn?

De heer De Boer: Wij laten het hierbij, dank u wel.

De voorzitter: VVD?

De heer Den Heijer: Dank u wel, voorzitter. Wij hebben goed geluisterd naar de andere partijen in de raad, we hebben ook goed geluisterd naar de wethouder. Voor ons is het dan bij deze wel welletjes geweest, dus wat ons betreft kunnen we gaan stemmen.

De voorzitter: Dank u zeer. CDA?

Mevrouw Van der Ham: Ja, voorzitter, dank u wel. Voor ons vooral belangrijk dat nu voor iedereen duidelijk is dat er geen sprake zal zijn van gemeentelijke garantstelling. Ik denk dat we klaar zijn om te stemmen ten aanzien van de motie die voorligt.

De voorzitter: Dank u zeer. D66? Hoeft niet, mag wel. Nee? GroenLinks, mevrouw Van Benschop.

Mevrouw Van Benschop: Ja, dank u wel, voorzitter. Na het luisteren naar de wethouder en de andere partijen hebben we er iets meer vertrouwen in gekregen dat zowel de belangen van de breedtesport als de belangen van de BVO, en daarmee ook het maatschappelijk belang van de BVO, gewaarborgd zal worden bij de uitwerking van de financiële plannen. Dus ja, we waren al voornemens mee in te stemmen, maar dat doen we nu met een iets zekerdere ja.

De voorzitter: Dank u zeer. ChristenUnie/SGP nog.

De heer Veldman: Voorzitter, wij sluiten ons aan bij de woordvoering van de fractie van het CDA.

De voorzitter: Dank u zeer. PVV-fractie. Nee? SP, de heer Portier.

De heer Portier: Ja, voorzitter, wij hopen dat de wethouder nu aan de slag kan met een mooie toekomst voor de breedtesport en FC Dordrecht. Dus we kunnen stemmen.

De voorzitter: Dank u zeer. De VSP-fractie, mevrouw Stolk? PvdA, geen inbreng meer in tweede termijn. Gewoon Dordt, mevrouw Koene.

Mevrouw Koene: Ja, dank, voorzitter. Ik heb in mijn eerste termijn aangegeven dat ik nog niet helemaal wist of de motie, waar ik gedeeltelijk zelf aan mee geschreven heb, of we die wel gingen steunen. Ook vanuit het uitgangspunt dat we niet helemaal een lekker gevoel kregen bij wat de intentie nou was om er met elkaar uit te komen. Maar inmiddels heb ik goed naar de heer Stam geluisterd en ik denk dat ik het nu op een rijtje heb en ik zal voor gaan stemmen.

De voorzitter: Dank u zeer. Mag ik dan deze tweede termijn ook beschouwen als de stemverklaringen? Of is er nog behoefte aan extra stemverklaringen? Dat is niet het geval. Wel? De heer Veldman, gaat uw gang.

De heer Veldman: Voorzitter, wij zullen ook voor deze motie stemmen. Voor ons is het belangrijk dat er een beheersbaar onderscheid blijft tussen de breedtesport en de BVO.

De voorzitter: Dank u zeer. Anderen nog met stemverklaringen? Zo niet, dan gaan we stemmen. Als u voor de motie bent drukt u plus. Als u daartegen bent, dan drukt u min. De motie is unaniem aangenomen, 37 stemmen voor, 0 stemmen tegen. Complimenten, en daarmee gaat die naar het college.

27. Motie vreemd aan de orde van de dag Oranje Wit

De voorzitter: Ik ga dan door naar punt 27 op de agenda, een motie vreemd aan de orde van de dag, 'Oranje Wit'. Deze motie was ook tijdens de vorige debatraad toegevoegd aan de agenda, toen is echter gezien het aantal op dat moment ter vergadering aanwezige raadsleden besloten de motie niet te behandelen. De indieners hebben toen aangegeven zich te beraden of ze hem de volgende keer weer indienen. De heer Van der Kruijff heeft op 18 januari jongstleden per mail alle fracties geïnformeerd over de stand van zaken en uitleg gegeven over de motie. Vorige week donderdag is de motie via de griffie opnieuw verspreid, waarbij is aangegeven dat deze opnieuw wordt ingebracht. De motie ligt nu dus ter behandeling voor. Terwijl de aanhang van FC Dordrecht vertrekt, onder dankzegging voor uw aanwezigheid, geef ik graag het woord aan de CDA-fractie om de motie eerst kort toe te lichten, waarna ik de gebruikelijke volgorde hanteer voor iedere fractie. Het woord is aan de heer Oostenrijk, gaat uw gang.

De heer Oostenrijk: Dank u, voorzitter. Deze motie gaat over de dringend noodzakelijke aanpak van de parkeer- en fietsproblematiek bij Oranje Wit. Deze nieuw ingediende motie is qua tekst, zij het met aanpassing van de tijdsdata, gelijk aan de motie ingediend tijdens de vergadering van deze raad op 17 december vorig jaar. U weet, besluitvorming heeft destijds niet kunnen plaatsvinden, vandaar dat wij deze aangehouden motie nu opnieuw hebben ingediend. In deze motie verzoeken wij – de fracties van CDA, Beter Voor Dordt, de VVD en ChristenUnie/SGP – het college deze raad om uiterlijk nu voor medio april 2020 met een uitgewerkt voorstel aan de raad aan te bieden. Dit met de kenmerken: het verbeteren van de fietsveiligheid door het realiseren van een apart fietstracé naar de fietsenberging van Oranje Wit, het vergroten van het aantal parkeerplaatsen en het daarbij tevens kunnen instellen van een eenrichtingsverkeer voor auto's ter bevordering van de verkeersveiligheid en

doorstroming. Wij verwachten van het college dat de daadwerkelijke aanpak deze zomerperiode zal plaatsvinden. Dank u.

De voorzitter: Dank u zeer. Daarmee is de motie, althans die kunt u nu indienen.

De heer Oostenrijk: Hij is ingediend.

De voorzitter: O, hij is al ingediend en die hebben we genoemd motie 1. Ja, die is al ingediend, dat is ook zo. Ik kijk even rond wie er hier het woord over wil voeren. Alle fracties? Bijna alle fracties. Dan geef ik als eerste het woord aan de heer Soy, gaat uw gang, namens Beter Voor Dordt.

De heer Soy: Ja, dank u wel, voorzitter. Beter Voor Dordt is verheugd dat er aandacht is voor de parkeerproblemen bij Sportpark Stadspolders, waar meerdere clubs en verenigingen gebruik van maken. De parkeerproblemen zijn op piekmomenten zo groot dat men op dat soort momenten in de berm parkeert, waardoor het verkeer daar volledig vastloopt. Dit leidt tot gevaarlijke situaties, omdat op de smalle delen inkomend en uitrijdend verkeer elkaar niet kunnen passeren. Op dat soort momenten loopt het helemaal vast, met als gevolg dat men serieus elke centimeter gebruikt om elkaar te kunnen passeren, waar ook nog fietsers en voetgangers zich een weg door deze drukte moeten zien te vinden. Heel gevaarlijk en ook erg onwenselijk. Het is momenteel een doodlopend stukje, waarbij aan het einde gekeerd moet worden als je merkt dat er vooraan geen parkeerplaatsen zijn. Dit zie je pas als je daar bent aangekomen en dan is het al te laat. Of als men iemand wil afzetten en tot het einde doorrijdt en werd terug wil rijden komt men op bepaalde momenten volledig vast te zitten. Het voorstel voorziet in een doorgaande route, waarbij je meer circulatie creëert en dat vinden wij een goed plan. In de vorige periode heeft Beter Voor Dordt al aandacht gevraagd voor dit probleem allemaal waarna wij van wethouder Reynvaan de nu gepresenteerde oplossingen via de mail hebben ontvangen, exclusief het nieuwe fietspad, met de mededeling dat er toen geen beschikbare middelen voor waren. Dus als we het wilden realiseren, moest het draagvlak en de financiën geregeld worden. Reden voor Beter Voor Dordt om het oplossen van deze onveilige situatie op te nemen in haar verkiezingsprogramma en onderdeel te laten zijn van het coalitieakkoord. Goed dat dit punt uit het coalitieakkoord nu eindelijk ter besluitvorming voorligt. Het voorstel dat nu voorligt kan zeker rekenen op steun vanuit Beter Voor Dordt, uit overleg met de voorzitter van Oranje Wit bleek dat dit ook kon rekenen op de steun van Oranje Wit. Er waren eerder een aantal andere varianten gepresenteerd, waarbij nog meer parkeerplaatsen gerealiseerd konden worden, maar die zijn veel kostbaarder, omdat er meer sloten gedempt moesten worden. Dus wij kunnen ons vinden in de huidige oplossing waarbij zowel parkeerproblemen worden aangepakt, als de verkeersveiligheid voor fietsers en voetgangers. Voorzitter, wij sluiten af dat we vinden dat dit zo snel mogelijk uitgevoerd moet worden. We praten er nu al heel lang over en de wethouder die heeft in de commissie gevraagd om een budget om het te kunnen uitvoeren en het ook te kunnen dekken. De motie die hier nu ligt, dat voorziet daarin, dus wat ons betreft moeten we nu heel snel doorpakken en dan zou de zomervakantie, waarbij er niet wordt gevoetbald, de komende zomervakantie, een mooi moment zijn. Dus wethouder, alstublieft, doorpakken.

De heer Van Verk: Voorzitter?

De voorzitter: Dank u zeer.

De heer Van Verk: Voorzitter?

De voorzitter: De interruptie nog van de heer Van Verk, gaat uw gang.

De heer Van Verk: Een vraag zo aan het eind. U zegt: er is budget. Ik zie alleen in de motie dat er een taakstellend budget gehanteerd moet worden van drie ton, maar waaruit wordt dat nu gedekt volgens u, mijnheer Soy? Want ik zie namelijk dat nergens terug.

De heer Soy: Ja, mijnheer Van Verk, de motie die voorziet nu in een budget van drie ton, zoals de wethouder dat in de commissie heeft gevraagd. We hebben dat zo verwoordt, zodat de wethouder nu een mandaat heeft om daarmee aan de slag te gaan. Of dat nou rechtsom of linksom, administratief hoe dat wordt verwerkt, ik ben een politicus die vindt dat de dingen uitgevoerd moeten worden, maar hoe dat administratief verwerkt wordt, dat laat ik aan de PvdA over.

De heer Van Verk: Maar voorzitter, dat is natuurlijk een beetje een lullig antwoord. Het gaat niet over het administreren, er zijn hier andere voorstellen gesneuveld, omdat er zogenaamd geen budget was. Dan werd dat ook in de verwijtende sfeer gezegd, zo van: je hebt wel een leuk plan, maar je hebt geen budget. Ik zie dat er hier geen budget is, behalve dan dat de wethouder heeft gezegd dat hij misschien budget heeft en die moet het dan maar regelen. Dat is niet de wijze waarop we hier zoals gebruikelijk omgaan, je noemt man en paard. Maar klaarblijkelijk moet ik op de wethouder wachten voor antwoord op die vraag. Of wat zal ik doen? Ik zie hem instemmend knikken.

De heer Soy: Voorzitter, de heer Van Verk haalt de woorden uit mijn mond. Inderdaad, we hebben in de commissie gesproken en de wethouder, die heeft dat zo uitgesproken. Dus ik wil de beantwoording daarvan ook aan de wethouder overlaten. We hebben geacteerd zoals we dat in de commissie met elkaar hebben besproken. De wethouder had behoefte om een stellige uitspraak vanuit de raad, dat hij niet achteraf verrast wordt: ja, dit gaat toch het boekje te buiten en het kost meer dan dat we hadden verwacht. De wethouder heeft behoefte aan een uitspraak van de raad en met deze motie geven we hem gewoon die uitspraak waar hij behoefte aan heeft. Dus wat ons betreft zo snel mogelijk doorpakken, voordat daar een kind onder een auto ligt, mijnheer Van Verk.

De voorzitter: Mijnheer Soy, ...

De heer Van Verk: Voorzitter?

De voorzitter: Mijnheer Soy, zullen we het netjes houden en ook even via de voorzitter praten? Dank u wel. Volgens mij was dit voldoende inbreng nu voor Beter Voor Dordt voor deze termijn. Dan ga ik naar de VVD-fractie, de heer Noldus.

De heer Noldus: Ja, voorzitter, dank u wel. Vanuit de Dordtse VVD vandaag geen inhoudelijke reflectie over de inhoudelijke situatie daar ter plaatse. Dat hebben we in de commissie al een aantal keer gedaan. Uitkomst van de bespreking in de commissie is geweest dat het initiatiefvoorstel van het CDA, dat daar nog een vervolg op nodig was. Hiermee met deze motie zien we ook als een procesvoorstel om de bal hiervoor nu bij de wethouder, bij het college te leggen, om te komen met een voorstel. Dat procesvoorstel, dat onderschrijven wij van harte. In de twee, drie keer dat we het in de commissie hebben besproken zijn we niet tot een resultaat kunnen komen, helaas. Wat ons betreft is de situatie daar ter plekke iets om op te lossen. Is iets uit het coalitieakkoord, dus vandaar dat wij deze motie mede indienen, om dit verder uit te laten werken door het college, teneinde tot een oplossing te komen. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u zeer.

De heer Van Verk: Voorzitter?

De voorzitter: De heer Van Verk.

De heer Van Verk: Aan de heer Noldus de vraag dat het een taakstellend budget is, dus 301.000 is 1000 te veel.

De heer Noldus: Dat is feitelijk correct, voorzitter. Daarbij zijn dit de kaders ook die de wethouder in de commissiereactie heeft aangegeven. Eerdere budgetten waren hoger, hebben we ook inhoudelijk in de commissie op gereageerd. Met dit budget zou het te realiseren moeten zijn om zowel voor het parkeren als een sober doch nuttig uitgevoerde brug neer te leggen. Daar houden wij ons dan ook aan vast qua budget.

De voorzitter: Dank u zeer. Dan de CDA-fractie, de heer Oostenrijk.

De heer Oostenrijk: Voorzitter, inhoudelijke toelichting lijkt mij overbodig. De heer Noldus heeft ook al aangegeven dat dit onderwerp uitputtelijk is besproken in commissievergaderingen.

De voorzitter: Dank u zeer. D66 nog? Gaat uw gang.

De heer Bosuguy: Ja, dank, voorzitter. D66 is tegen de motie van de coalitie, omdat wij van mening zijn dat dit een verkeerd signaal is naar de andere voetbalclubs en naar de burger toe. Wat maakt Oranje Wit anders dan al die andere clubs dat we drie ton hierin gaan investeren? Dank u wel.

De voorzitter: Dank u zeer. GroenLinks, mevrouw Van Benschop.

Mevrouw Van Benschop: Dank u wel, voorzitter. Wij wachten eerst de beantwoording van de wethouder af.

De voorzitter: Dank u zeer. Dan kom ik bij de ChristenUnie/SGP-fractie, mevrouw Klein-Hendriks.

Mevrouw Klein-Hendriks: Voorzitter, wij zijn ook benieuwd verder naar de reactie van de wethouder, dank u wel.

De voorzitter: PVV?

De heer Helweg: Dank, voorzitter. De PVV kan de motie tot zover ondersteunen.

De voorzitter: Dank u zeer. Dat was de heer Helweg. Dan de SP-fractie, de heer Portier.

De heer Portier: Voorzitter, als SP hebben wij gekeken naar de situatie bij Oranje Wit. Wat we eigenlijk, we hebben gekeken ook op een zaterdag op het drukste moment, op het moment dat alle velden in gebruik waren. Toen bleek dat er feitelijk ook op dat moment nog parkeerplaatsen aanwezig waren. Wij hebben aan Oranje Wit aangeboden om ook samen te kijken. Oranje Wit zei toen: nou, kom in februari nog maar eens terug, want dan is het pas echt druk. Wij hebben het dus over een probleem dat op een deel van het jaar, op een deel van de week, namelijk de zaterdag, op een deel van de dag, namelijk in de ochtend, speelt. Dat het grootste probleem lijkt te zijn is dat mensen, zoals de heer Soy eigenlijk ook al aangaf, steeds tot het einde toe door proberen te rijden, dan constateren: hé, hier vlakbij de ingang zijn geen parkeerplaatsen meer en dan moeten keren. Dit is een situatie die heel gemakkelijk op te lossen is en ook op vele plekken in het land opgelost wordt, door de inzet van verkeersregelaars die mensen verwijzen naar de eerste parkeerplaatsen die er nog vrij zijn en daar laten parkeren, zodat je niet de situatie krijgt dat mensen tot het einde toe doorrijden en dan ineens constateren: hé, hier kan het niet meer. Dan om moeten draaien en daarmee problemen en opstoppingen veroorzaken. Dat is de inhoudelijke kant van de zaak. Dan de procedurele kant van de zaak. Je kan zeggen: is dit nu een sportparkenprobleem, waarom pakken we dat niet mee met de algemene aanpak en visie van de sportparken? Of is het een verkeersprobleem, waarom is dit dan niet aan de orde gekomen bij de inventarisatie van alle verkeersknelpunten in de stad? Het lijkt er toch op, als we voor één bepaalde vereniging een speciale behandeling krijgt, iets meer gelijk is dan alle anderen. Dat is voor ons de reden om tegen deze motie te stemmen.

De voorzitter: Dank u zeer. Dan de Verenigde Senioren Partij, mevrouw Stolk.

Mevrouw Stolk: Ja, voorzitter, wat ons betreft zou je ook moeten kijken naar handhaven. In het verhaal van de heer Portier kan ik erg in meegaan, maar we wachten heel even de beantwoording van het college af, voordat we een besluit nemen of we wel of niet instemmen met de motie.

De voorzitter: Dank u zeer. Partij van de Arbeid, de heer Van Verk.

De heer Van Verk: Dank u, voorzitter. Ook onze fractie heeft nog geen eindoordeel over de motie. Het verhaal van de heer Portier doet mij denken aan de zaterdagen dat ik ga fietsen, waar honderden auto's komen uit het hele land en waar inderdaad verkeersregelaars ervoor zorgen dat die auto's op een keurige wijze in de buurt worden geparkeerd. Soms zelfs in woonwijken, maar dat gaat altijd goed, kan ik u vertellen. Een tweede element wat ik toch ook wel onder de aandacht wil brengen is dat dit niet het

enige sportpark is waar problemen zijn met parkeren en met verkeer. Ook de Schenkeldijk heeft te lijden onder dit soort verschijnselen en ook daar zou je dan eens naar moeten kijken hoe je dat gaat oplossen. Dus wat dat betreft ben ik nog niet overtuigd, maar ik wacht graag de beantwoording van de wethouder af, ook met betrekking tot Schenkeldijk.

De voorzitter: Dank u zeer. Dan nog mevrouw Koene van Gewoon Dorcht.

Mevrouw Koene: Ja, dank, voorzitter. Ja, het is wel leuk, hè? Want het is op zich duidelijk ook weer bij dit, dat er bij Oranje Wit wel wat moet gebeuren, maar tegelijkertijd is dit natuurlijk ook weer een onderdeel van een gehele sportparktoestand. Maar goed, wij zijn ook nieuwsgierig, we staan er positief tegenover, maar wij zijn ook wel nieuwsgierig waar de wethouder – die overigens een ander bedrag noemde in de commissie – mee komt waarvan hij denkt: daar ga ik het mee betalen.

De voorzitter: Dank u zeer. Dan hebben we de inbreng van de raad in de eerste termijn gehad. Geef ik graag het woord aan wethouder Van der Linden, gaat uw gang.

De heer Van der Linden: Ja, dank u wel, voorzitter. Sorry, even ... Dank u wel, is gewoon een klassiek griepje, hoor.

De voorzitter: Dit voorstel roept niet dusdanige emoties op dat een ander collegelid het ...

De heer Van der Linden: Het gaat over parkeren, dus dat roept altijd emoties op, want parkeren is emotie. Er zijn een paar opmerkingen gemaakt en daarbij is heel kort verwezen naar commissiebehandelingen. Misschien nog even heel kort, we hebben het volgens mij twee of drie keer in de commissie over het initiatiefvoorstel van het CDA gehad. De heer Soy verwijst terecht naar de afspraken in het coalitieakkoord waarin gezegd werd: we gaan de verkeersproblematiek in Stadspolders – nee, nog geen leesbril – in Sportpark Stadspolders gaan we aanpakken. Dat is mede op aangeven van wethouder Reynvaan van een jaar of anderhalf geleden, is ook wel eens een verkenning naar gedaan. Dat kan voor ongeveer iets meer dan een ton. Het initiatiefvoorstel van het CDA behelst ook het aanpakken van de route van de fiets. Ik weet niet of u in de afgelopen jaren geregeld of af en toe op het sportpark bent. Eén van mijn kinderen heeft daar veel gesport, inderdaad, het is er soms heel druk en veel auto's en het geeft natuurlijk ook overlast voor voetgangers en fietsen. Het initiatiefvoorstel, dat is een paar keer besproken en een deel van de aanwezige commissieleden gaf meteen aan: dat autoparkeren, daar moeten we wat aan doen. Niet iedereen was in dezelfde manier overtuigd van nut en noodzaak van een fietsbrug. Daar kwamen we niet helemaal uit in de commissie. Toen heb ik aangegeven in de laatste commissiebehandeling: ik zou er behoefte aan hebben om een opdracht te krijgen, een uitspraak van u als raad met een opdracht, zodat ik weet waar ik aan moet werken. Een deel van de discussie ten aanzien van de fietsbrug ging over: wat voor fietsbrug is er nodig en hoe groot moet die zijn? Dan maakt het heel veel verschil als je eraan gaat rekenen en tekenen, of je kijkt in een boekje hoe duur een fietsbrug is. Ik heb toen aangegeven: het autoparkeren kunnen we

oplossen voor iets meer dan een ton en de fietsbrug erbij, dan voor max drie ton kun je doen. Deze motie roept op tot het doen van een raadsvoorstel. De kwaliteit van het raadsvoorstel met de bijbehorende dekking kunt u zien of u het hiermee eens bent of niet. Vanaf dan heb ik ook geld, want dat is natuurlijk wel zo, een motie roept op tot actie en vanaf het raadsvoorstel is er geld. Eerder is wel besproken in de commissie dat het parkeerdeel gefinancierd zou kunnen worden – zou kunnen worden – uit de EPV. Tot zover denk ik eventjes over het voorstel zelf. Twee vragen nog. Waarom staat dit niet in de top 20, of in de lijst met verkeersonveilige plekken? Dat heeft natuurlijk als reden dat die top 20 en de hele lijst met verkeersonveilige de openbare weg behelst. Er zijn trouwens wel een paar meldingen gekomen ook over plekken waar je niet, die geen openbare weg zijn, maar in de top 20 staat die dus niet. Dat komt ook omdat wij geen meldingen, wij noteren natuurlijk vaak verkeersongevalscijfers met gewonden. Die zijn voor zover ik weet niet gevallen op het parkeerterrein van een sportvereniging, vaak natuurlijk ook omdat daar heel langzaam wordt gereden. Schenkeldijk, de PvdA noemt dat. Daar heb ik geen meldingen van ontvangen dat dat een hele, te volle, of in ieder geval een overlastgevende parkeersituatie zou zijn. Tot zover.

De heer Van Verk: Voorzitter?

De voorzitter: Dank u zeer. De heer Van Verk.

De heer Van Verk: Voor wat dat laatste betreft hebben wij die meldingen wel nadrukkelijk gekregen, maar goed, misschien zou de wethouder de moeite kunnen nemen daar eens naar te informeren.

De voorzitter: Waarvan akte. Zijn er nog andere vragen aan de wethouder? Zo niet, dan kijk ik rond of er behoefte is aan een tweede termijn in de raad. Zo niet, dan kunnen we overgaan tot stemming. Is er nog behoefte aan stemverklaringen? Dat is niet het geval. Als u voor de motie M1 bent, drukt u plus. Als u daartegen bent, drukt u min. De motie is aangenomen met 29 stemmen voor, 8 stemmen tegen. Tegen waren de fracties D66, GroenLinks en SP en de overige fracties zijn voor. Daarmee is de motie dus aangenomen. Dan kom ik bij punt 28 tot slot. Dat is een goeie, ja. Ik moet nog even aan de CDA-fractie vragen, nu de moties aangenomen, hoe men met het initiatiefvoorstel wil omgaan wat hieromtrent is ingediend? Want dat raakt elkaar, zal ik maar zeggen. De heer Oostenrijk.

De heer Oostenrijk: Ja, voorzitter, deze motie is eigenlijk een voortzetting van het initiatiefvoorstel, dus wat dat betreft is het initiatiefvoorstel op dit moment niet meer in de discussie.

De voorzitter: En daarmee ook dus ingetrokken? Mag ik hem zo beschouwen?

De heer Oostenrijk: Ja.

De voorzitter: Initiatiefvoorstel is ingetrokken.

28. Motie vreemd aan de orde van de dag Transparantie

De voorzitter: Dan zijn we bijpunt 28, motie vreemd aan de orde van de dag, inzake transparantie. Die wordt ingediend door VSP, SP, PVV en D66, als ik het goed heb. Ik kijk even rond wie ik als eerste daar het woord over mag geven. Dat is de heer Wisker namens de VSP-fractie, gaat uw gang.

De heer Wisker: Ja, voorzitter, dank u wel. Al verschillende malen zijn er tijdens commissievergaderingen en ook tijdens de laatste hamerraad met mevrouw Koene, opmerkingen gemaakt over het groot aantal geheimhoudingen dat het college oplegt op diverse dossiers. De Verenigde Senioren Partij is van mening dat bij een te grote gebruikmaking van dit middel, zonder enige vorm van uitleg, het imago van de Dordtse politiek kan worden geschaad. Er is van onze kant natuurlijk begrip dat in voorkomende gevallen geheimhouding een middel kan zijn om economische dan wel financiële schade te beperken. Daar kunnen we echter alleen begrip voor hebben als het college ook duidelijk maakt welke afwegingen zij heeft gemaakt om tot deze geheimhouding te besluiten. Deze motie roept het college dan ook niet op om te stoppen met het opleggen van geheimhouding op dossiers. Deze motie roept het college op om zo selectief als mogelijk om te gaan met dit middel en tevens de raad te informeren over de beweegredenen waarom het middel van geheimhouding op onderhavige dossiers van belang is. Het politieke debat dient volgens de Verenigde Senioren Partij open en transparant te worden gevoerd in de commissie en de raad, en bij uitzondering in het geheim, als reden en doel beter met de raad wordt gedeeld. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u zeer. Motie is al ingediend, dat is motie M2 en ik kijk rond of er vanuit de andere fracties behoefte is om daarop te reflecteren. Als eerste de heer Schalken namens Beter Voor Dordt, gaat uw gang.

De heer Schalken: Ja, voorzitter, we wachten eigenlijk de reactie van het college af op deze motie, maar wij hebben vanuit Beter Voor Dordt in ieder geval nu niet het idee dat er te makkelijk wordt omgegaan met de geheimhouding. Ik begreep ook van een staatje wat ik niet zelf heb gezien, maar wat een opsomming van de afgelopen maanden, jaren over geheimhoudingen, dat we daar in Dordrecht zeer terughoudend in zijn en zeker niet op alles zomaar geheimhouding opleggen. In sommige gevallen is het denk ik ook goed om de raad juist mee te nemen in zaken die je in de openbaarheid niet kunt bespreken, dan wanneer je te lang wacht en de raad zich verrast voelt door ontwikkelingen die je in beslotenheid soms wel kunt horen, maar die nog niet in de openbaarheid kunnen worden gedeeld. Maar ik wacht de reactie van het college af.

Mevrouw Koene: Voorzitter?

De voorzitter: Bij interruptie, mevrouw Koene.

Mevrouw Koene: Ja, ik ben even nieuwsgierig, want mijn ervaring is altijd een beetje dat op het moment dat er dingen geheim, geheime mededelingen en zo gedaan worden, dat dat nou niet altijd in het voordeel werkt van de discussie die je daarna over een onderwerp kan hebben. Dus ik ben nieuwsgierig hoe de heer Schalken daar tegenaan kijkt.

De heer Schalken: Ja, voorzitter, kort: volgens mij als er geheimhouding wordt omgelegd, dan betekent dat dat je in de openbaarheid die discussie niet kan voeren en dat het inderdaad soms lastig is om over het openbare deel van het onderwerp dan wel met elkaar van gedachten te wisselen, maar wanneer het dus echt de positie van de gemeente in gevaar kan brengen of kwetsbaarder kan maken, dan moeten we denk ik met elkaar gewoon voorzichtigheid betrachten in wat we wel en niet met elkaar kunnen delen. Ik kan er niks anders van maken.

De voorzitter: Dank u zeer. Dan kom ik bij de VVD-fractie, de heer Merx.

De heer Merx: Ja, sorry, dank u wel, voorzitter. Ja, eigenlijk een motie waar je naar het dictum toe eigenlijk niet oneens mee kan zijn. Wie is er tegen transparantie, wie is er tegen een goede toelichting waarom iets besloten moet worden? Dus daar kun je eigenlijk niet tegen zijn. Waar wij wat problemen mee hebben zijn de overwegingen, de schijn van achterkamertjesproblematiek, schade aan de Dordtse politiek en de positie van de raad belemmerd. Daar zijn we altijd nog zelf bij, zou ik bijna zeggen. Bovendien zijn wij het zelf die de geheimhouding opleggen en dat hebben we vandaag ook nog gedaan. Dus ja, en als je kijkt naar de hoeveelheid zaken, dan valt dat op zich ook nog mee, maar desalniettemin kun je gewoon niet tegen zijn om die transparantie zo hoog mogelijk te houden en om te vragen, als er toelichting nodig is, waarom iets besloten moet worden of geheimgehouden moet worden en in beslotenheid je het er met elkaar over hebt. Ja, daar kan je niet tegen zijn, dus wij zijn geneigd, zeer serieus geneigd, deze motie te steunen, tenzij het college met ongelooflijk goede argumenten komt waarom we dit vooral niet moeten steunen. Dat was het.

De voorzitter: De CDA-fractie, de heer Van der Kruijff, gaat uw gang.

De heer Van der Kruijff: Dank u wel, voorzitter. Onze dubbele gevoel is wel een beetje vergelijkbaar met de VVD. Als je de bovenste helft van de motie leest staan daar een aantal bullets waar wij ons qua suggestie die ze geven niet in herkennen, alsof er met grote regelmaat geheimhouding wordt opgelegd. Wij hebben ook een lijstje gezien en als je dat lijstje kijkt vonden we het niet een heel raar lijstje waarin de gevallen waarin dat gebeurde. We hebben al helemaal niet het gevoel dat er achterkamertjespolitieke ideeën achter zit als dat gebeurt. We hebben ook nog nooit signalen gekregen dat het imago van de Dordtse politiek hier schade meeloopt vanuit de stad of betrokken partijen en helemaal hebben we niet het idee dat het ons belemmert in onze controlerende en taakstellende rol, want als raadsleden hebben wij gewoon toegang tot die informatie en in weliswaar geheime commissievergaderingen kunnen we er voluit over controleren en taakstellen wat we willen. Dus daar belemmert het ons niet in. Als je naar het dictum kijkt, naar het verzoek, dan ben ik het wel met de heer Merx eens wat hij zegt, daar kun je op zich niet op tegen zijn. Natuurlijk moet transparantie hoog in het vaandel staan, het kan helpen als je geheimhouding uitgebreider toelicht. Dus op dat punt denken we, is het eigenlijk bijna vanzelfsprekend. Je zou haast kunnen zeggen, een open deur-motie met wat je hiervan vindt. Maar ook met open deuren kunnen wij wel gewoon doorheen wandelen als je naar het dictum kijkt, dan loop je heel makkelijk doorheen namelijk. We hebben ...

De heer Portier: Voorzitter?

De heer Van der Kruijff: We hebben nog wel een aanvullende suggestie ...

De voorzitter: Even een interruptie eerst van de heer Portier, gaat uw gang.

De heer Portier: Ja, ik begrijp dat het CDA vooral moeite heeft met de overwegingen. Als de overwegingen gewijzigd zouden worden, zou dat kunnen helpen bij het verkrijgen van steun van het CDA voor de motie?

De heer Van der Kruijff: Je zou er een stuk of vier moeten schrappen ongeveer. Overwegingen, ik zeg niet het dictum, van de overwegingen dat we dat zouden willen overwegen, daar moet ik dan wel even fractieberaad op houden, want dat hebben we niet voorbesproken, maar zouden we dat zelfs nog wel kunnen overwegen, maar dat hangt ook heel erg af van uw en andere partijen hun woordvoering. Als dat één en al ademt dat er een verdachtmaking is van achterkamertjespolitiek en dat dingen geheimgehouden worden die niet deugen – even los van het dictum – maar dan wil ik daarmee niet geassocieerd worden. Dus het hangt er ook wel van af wat ik straks allemaal ga horen van u. Aanvullend hebben wij nog wel een suggestie wat ons zou helpen wat hier niet in staat. Als je kijkt naar geheime stukken hebben we inderdaad wel eens problemen, in een openbare bespreking, mag je er nou uit citeren? Nee, dat mag natuurlijk niet, maar wat kun je dan wel of niet zeggen? Wellicht dat, wij hebben de indruk – maar misschien dat het college daar straks op in kan gaan – dat van een aantal geheime stukken misschien ook wel een publieke variant gemaakt kan worden waarin een aantal gedeeltes weggelaten worden, maar wat niet zo geheim is wel in een openbaar stuk staat, zodat niet dingen geheimgehouden worden waarvoor het eigenlijk niet had hoeven.

De voorzitter: Dank. Dan kom ik bij D66, de heer Polat.

De heer Polat: Voorzitter, transparantie vinden wij heel erg belangrijk. Ik begrijp ook de heer ...

De voorzitter: Vindt u het goed om even de microfoon goed te ... Ja, zo.

De heer Polat: Oké, dank u. Ik begrijp mijnheer Van der Kruijff wat betreft het eerste gedeelte, overwegingen. Daar staat ook natuurlijk in van de schijn, het is geen direct oordeel over dat onderwerp. Maar voor ons als indieners van de motie vinden wij dat de burger vertrouwen in de overheid heel erg van groot belang is en dat we daar met deze motie mee kunnen helpen om dat vertrouwen te kunnen behouden en verder niet onder druk te zetten.

De heer Merx: Voorzitter?

De voorzitter: Bij interruptie, de heer Merx.

De heer Merx: Dank u wel, voorzitter. Vraag aan de heer Polat. Zoals u het nu formuleert kunnen we eigenlijk alles opschrijven, zolang je er maar het woordje schijn

bij zet, want dan kun je alles goed praten. Daar ga ik echt helemaal niet in mee, in die motivatie. Vindt u het nou dat er achterkamertjespolitiek wordt bedreven, of vindt u dat er geen achterkamertjespolitiek wordt bedreven?

De heer Polat: Nee.

De heer Merx: Geen achterkamertjespolitiek.

De heer Polat: Geen achterkamertjespolitiek.

De heer Merx: Waarom schrijft u dat dan op dat het de schijn heeft?

De heer Polat: Qua overweging meegenomen hebben we maar gezegd: laten wij gewoon ... Dat moet ik eerst even met mijn andere indieners even over schakelen. Ik ga daar geen uitspraak over doen zonder dat ik met hen heb geschakeld.

De voorzitter: Dank u zeer. Ik kom bij GroenLinks, mevrouw Kruger, gaat uw gang.

Mevrouw Kruger: Ja, voorzitter, wij kunnen ons volledig vinden in de woordvoering van de heer Merx en zeker de aanbeveling van het CDA. Met het dictum kan je het absoluut niet oneens zijn. Transparantie, dat is gewoon, dat staat voorop. Maar de overwegingen, ja, wij zijn er altijd bij, permanent wordt er gevraagd of een stuk wel of niet geheimgehouden moet worden. Daar kiezen dan zelf voor en dan hebben ook de mogelijkheid om het niet te doen. Dus in die zin, ja, ik heb gezegd wat ik heb gezegd.

De voorzitter: Helder, dank u wel. Dan kom ik bij de ChristenUnie/SGP-fractie, de heer De Looze.

De heer De Looze: Ja, voorzitter, dank u wel. Wij zijn het eigenlijk op grote lijnen eens met de heer Van der Kruijff. Het is op zich goed om het hier een keer over te hebben en ook om behoedzaam met geheimhouding om te gaan. Soms is het gewoon heel irritant en vaak, meestal kan je de redenering wel volgen waarom iets geheimgehouden wordt. Ik heb aan de griffie ook gevraagd om een lijstje: hoe vaak gebeurt het nou? Het aantal stukken valt mee, maar er zijn natuurlijk ook de geheime mededelingen, die staan er dan niet bij. We moeten er behoedzaam mee omgaan en ik wil wel onderstrepen dat ik, of wij, in ieder geval niet de indruk hebben dat het geheimhouden van stukken wordt gebruikt om dingen achter te houden. Dat absoluut niet, dus dat wilde ik nog wel gezegd hebben. Tot zover.

De voorzitter: Dank u zeer. Dan de PVV-fractie, de heer Van Leeuwen.

De heer Van Leeuwen: Ja, dank u wel, voorzitter. Ja, heel kort maar krachtig, de regel in een democratie is transparantie. Als het college en/of raad wil afwijken hiervan zal dat beargumenteerd moeten gebeuren. We zijn daarom medeondertekenaars van de motie. Dank u wel.

De voorzitter: De SP-fractie, de heer Portier.

De heer Portier: Ja, voorzitter, bij diverse keren heb ik wel eens de indruk gehad dat ieder stuk waar een bedrag in genoemd wordt, dat dat automatisch geheim verklaard wordt, omdat er zit altijd een redenering bij, het kan de onderhandelingspositie aantasten, et cetera. Terwijl ik denk, voor een aantal zaken van hoeveel geld heb je ergens voor over, wat is ons grondbezit eigenlijk waard, kun je een discussie hebben – ik loop niet vooruit op de uitkomst van die discussie: moet je dat nou echt wel geheimhouden? Als ik het dan even heb bijvoorbeeld over: wat denk je dat een stuk grond waard is? Zou een projectontwikkelaar er echt geen idee van hebben, terwijl er voortdurend met ze overlegd wordt over van alles en nog wat? Gezien de discussie denk ik dat we, dan wil ik eigenlijk een schorsing na de eerste termijn om even met de mede-indiëners te praten over de overwegingen, want ik denk dat die inderdaad wel een verkeerde indruk zouden kunnen wekken. Dus zeker niet in ieder geval mijn bedoeling geweest om te suggereren dat er op een onoorbare manier achterkamertjespolitiek bedreven wordt. Ja, in de politiek is natuurlijk altijd ergens sprake van geheimhouding, vertrouwelijk overleg en dat soort zaken, maar het woord achterkamertjespolitiek suggereert iets wat naar mijn mening gewoon veel te sterk is. Dus wat dat betreft kan wat mij betreft die overweging wel geschrapt worden. Voor de rest is het vooral een oproep aan het college om als je iets geheim wil houden, dat beter inhoudelijk te motiveren. Het klopt dat als we zeggen: er wordt misschien te vaak geheimhouding gevraagd. Dat we misschien ook te makkelijk, dat wij als raad ermee ingestemd hebben de afgelopen jaren. Dank u wel.

De heer Schalken: Voorzitter? Deze kant.

De voorzitter: Ja, gaat uw gang, de heer Schalken bij interruptie.

De heer Schalken: Even kort richting de heer Portier, want de heer Portier gaf net nog een keer aan dat er misschien soms wel heel makkelijk geheimhouding wordt opgelegd, en vaak. Daar gaf mijnheer De Looze volgens mij ook al een opmerking over het lijstje wat is aangeleverd, daar volgens mij blijkt zelfs uit dat het afgelopen jaar er minder geheimhouding is opgelegd op stukken dan jaren daarvoor. Dus volgens mij wordt daarmee ook eigenlijk bevestigd dat er echt niet zomaar en heel makkelijk ergens geheimhouding op wordt gelegd – of wordt gevraagd, want we stellen dit nog als raad zelf vast of die geheimhouding ook opgelegd wordt of niet – dus ...

De heer Wisker: Voorzitter?

De voorzitter: De heer Wisker.

De heer Wisker: Ja, mijnheer Schalken, er staat in deze motie ook nergens dat wij vinden dat het middel te vaak wordt toegepast. In deze motie vragen we het college om het wat beter te motiveren, waardoor we misschien er wat meer begrip voor hebben dat iets geheim wordt gehouden, maar we hebben het niet over de aantallen.

De voorzitter: Voor de helderheid. Mijnheer Schalken, en dan wil ik eigenlijk ...

De heer Schalken: Ja, voor de helderheid, maar ik gaf aan ...

De voorzitter: ... weer terug naar de heer Portier, want hij was eigenlijk aan het woord.

De heer Schalken: ... richting de heer Portier dat hij wel aangaf eerder ook in een reactie dat het middel heel makkelijk wordt gebruikt. Dat is echt niet aan de orde zover wij kunnen beoordelen.

De voorzitter: Dank u zeer.

De heer Merx: Voorzitter?

De voorzitter: Mijnheer Portier, was u klaar met uw betoog?

De heer Merx: Voorzitter?

De heer Portier: Ik was klaar met mijn betoog.

De voorzitter: Dan is er nog iets ...

De heer Portier: Ik heb even een hele korte reactie. Ja, je kan een discussie hebben over: wat is veel? Ik heb in ieder geval de indruk dat altijd als er een stuk is waarin bedragen genoemd worden – met uitzondering natuurlijk van de begroting, want daarin is het wat lastig – dat er al snel geheimhouding opgelegd wordt.

De voorzitter: Dan nog een interruptie van de heer Merx.

De heer Merx: Nee, ik heb kennelijk een oudere versie van de motie waarin staat dat er steeds vaker geheimhouding wordt opgelegd. Maar die is inmiddels gewijzigd, dus voortschrijdend inzicht, en dus geen vraag.

De voorzitter: Dank u zeer. Dan kom ik bij de Verenigde Senioren Partij zelf, maar ...

Mevrouw Stolk: Voorzitter, mogen wij één minuutje schorsen?

De voorzitter: Wilt u dat voorafgaand aan uw inbreng doen, of na de eerste termijn?

Mevrouw Stolk: Na de eerste termijn.

De voorzitter: Zullen we dat doen, dat we even schorsen misschien ook als de wethouder nog heeft geantwoord? Heeft u zelf nog behoefte aan een eerste termijn? Nee? Partij van de Arbeid, de heer Van Verk.

De heer Van Verk: Ja, voorzitter, het is al een aantal keren genoemd. Een motie, volgens mij, die een probleem oplost wat niet bestaat. Er wordt gesteld dat er steeds vaker geheimhouding wordt opgelegd en de motie die ik in ieder geval hier voor me van iBabs heb staat dat wel. Het maakt me ook niet uit, de heer Schalken merkt terecht op dat er het afgelopen jaar twaalf keer geheimhouding is opgelegd. De suggestie dat dat steeds vaker gebeurt zou kunnen ontstaan dat je soms twee, drie keer achter elkaar ...

De heer Wisker: Voorzitter?

De heer Van Verk: ... in een vergadering een geheimhouding moet bekrachtigen.

De voorzitter: De heer Wisker, interruptie.

De heer Wisker: Mijnheer Van Verk, nogmaals, ik heb dezelfde opmerking tegen de heer Schalken gemaakt. In de motie staat niet dat het te vaak wordt gebruikt, er staat: met grote regelmaat.

De heer Van Verk: Goed, dat is fijn dat iBabs dan niet bijgewerkt is. Maar ook dat maakt me niet uit, want ik vind het nog steeds een niet-bestaand probleem. Wat we, als we daar iets aan zouden willen doen, dan moet het presidium dat gewoon doen. Dan moeten we daar agenderen en dan moeten we daar bespreken en zeggen hoe we willen hebben, en niet hier in de raad een nummertje staan te maken voor de bühne en een open deur intrappen, want daar heb ik een verschrikkelijke hekel aan. Dat is geen politiek bedrijven, dat is jezelf bevredigen.

De voorzitter: Dank u zeer. Dan tot slot, mevrouw Koene van Gewoon Dordt, gaat uw gang.

Mevrouw Koene: Ja, voorzitter, iedereen heeft natuurlijk al gezien dat in eerste instantie, toen die motie werd rondgestuurd, ik gelijk gereageerd heb, omdat wij daar al diverse malen aandacht voor hebben gevraagd. Maar eigenlijk vinden wij het ook iets om in het presidium in de eerste instantie aan de orde te stellen, het lijkt om een proces te gaan. Goed, je kan natuurlijk zelf instemmen of niet met een geheimhoudingsverklaring. Je loopt er wel tegenaan, ik heb dat met de DordtPas bijvoorbeeld heel sterk gehad, dat voor mij de essentiële politieke afweging in de geheime bijlage stond. Ik bedoel, dat is een lastige als je dan nog in de openbaarheid een besluit moet nemen. Dus ja, prima als we er aandacht aan besteden, maar het mag van mij ook in het presidium.

De voorzitter: Dank u zeer. Dat was de eerste termijn van de raad. Dan wou ik het college nog even de gelegenheid geven reageren en dan de schorsing waarom gevraagd is. Ik geef graag het woord aan wethouder Sleeking.

De heer Sleeking: Ja, voorzitter, dank u wel. Ik heb denk ik ook nog een oudere versie op mijn iPad staan, die is kennelijk gewijzigd. Maar het zal duidelijk zijn dat het college het ook niet met de overwegingen eens is, ook niet met het feit dat het te vaak voorkomt, hoewel dat natuurlijk ook maar een mening is, een opvatting die je al dan niet kunt delen. De argumentatie waarom stukken soms ter geheimhouding worden vastgesteld, het betreft inderdaad in de meeste gevallen aanbestedingstrajecten, prognoses grondbedrijf, maar in bijna alle gevallen, daar waar het gaat om mogelijke financiële consequenties voor de gemeente, negatieve financiële consequenties, volgens mij staan we dat geen van allen voor, had ik het idee dat een motivatie, hoe kort ook, altijd al wordt meegegeven en dat derhalve de oproep die u doet richting verzoek aan het college wat dat betreft eigenlijk overbodig zou zijn. Ik heb naar aanleiding van de

opmerkingen die volgens mij enkele maanden terug door mevrouw Koene al een keer zijn gemaakt dat ook intern nog eens aan de orde gesteld: kijken we nou met elkaar kritisch genoeg naar de momenten waarop stukken echt ter geheimhouding aan de raad worden voorgelegd? Uit het overzicht ziet u ook dat het aantal eerder minder is geworden dan meer, maar ik denk dat er niets mee mis is dan dat wij nog eens een keer heel goed naar die verzoeken kijken, aangevuld met die vanuit het CDA, dat het ook geen kwaad kan om die verzoeken gewoon over te nemen en daar nog eens even met elkaar kritisch naar te kijken, ...

Mevrouw Koene: Voorzitter?

De heer Sleeking: ... en dat wij allemaal volgens mij de transparante politiek hoog in het vaandel hebben en dat het hier op onderdelen wellicht nog wat kan verbeteren, daar waar het gaat om de toelichting hier en daar wat aan te scherpen. De termijn te benoemen ...

Mevrouw Koene: Voorzitter?

De heer Sleeking: ... Die kan ook niet altijd tevoren scherp worden benoemd, ...

Mevrouw Koene: Ja, mijnheer Sleeking, die houdt het wel vol.

De heer Sleeking: ... maar pas op het moment dat het direct wordt afgerond. Ja, ik heb nog steeds het woord van de voorzitter, mevrouw Koene, maar ...

De voorzitter: Dat klopt.

De heer Sleeking: ... ik geef u hem graag.

De voorzitter: Bij interruptie, mevrouw Koene. Ja, ik hoorde nog geen punt, vandaar. Maar gaat uw gang.

Mevrouw Koene: Nee, oké, maar uiteindelijk moet hij een keer ademen. Heel positief wat hij zegt overigens, maar het komt met name nu de laatste tijd ook weer sterk op. Ik heb daar de vorige keer in de hamerraad wat over gezegd, dat zelfs een voorblad geheim verklaard is, zodat je dus in de stad, dat niemand dus ook weet waar dat punt over gaat. Dat is dus iets wat je moet zien te voorkomen, dus er moet altijd – mijnheer Van der Kruijff zei dat ook al – er moet altijd een soort publieksversie zijn: waar gaat het ongeveer over? Daar hoeven geen bedragen te staan, ik bedoel, het hoeft ook niet 36 kantjes te zijn, maar gewoon een A4'tje waar even een schets wordt gegeven: daar gaat het over.

De heer Sleeking: Voorzitter, laten we daar in ieder geval met elkaar naar kijken. We kunnen het er ook in het presidium nog een keer over hebben. Ik weet niet of het in alle gevallen mogelijk is om het onderwerp ook publiek te maken, want zelfs het noemen van het onderwerp, weet ik uit recente historie, kan nog wel eens gevoelig liggen, dus ik kan niet ook niet garanderen dat we dat op alle punten zouden kunnen doen. Volgens mij gaan we daar met elkaar op een zorgvuldige manier mee om en u gaat over uw

eigen werkwijze, dus als u het op enige punten niet eens bent met geheimhouding, kunt u dat ook met elkaar vastleggen. Dus in zoverre achten wij de motie eigenlijk overbodig, maar we willen toch nog wel even kijken naar de aanbevelingen en naar de verzoeken die u hier heeft geformuleerd en kijken of dat tot verbetering kan leiden. Dan hoeft u misschien niet opnieuw te schorsen om de overwegingen ook nog eruit te halen.

De voorzitter: Dank u zeer. Ik kijk rond of er behoefte is aan ofwel een tweede termijn, ofwel nu een schorsing. Is één minuut dan genoeg? Want de heer Portier gaat ook nog wat doen.

De heer Portier: In die ene minuut kan ik net naar de andere indieners lopen, dus maak daar maar vijf van, als dat mag.

De voorzitter: Ja, dat dacht ik al. Dan schors ik de vergadering tot half zes.

Schorsing

De voorzitter: Dames en heren, de vergadering is heropend. Ik kijk even naar de heer Portier, gaat uw gang.

De heer Portier: Voorzitter, we zijn blij dat in principe het college ook mee wil werken aan het zoveel mogelijk beperken van de geheimhouding en van de positieve grondhouding van alle partijen. We hebben besloten de motie aan te passen. De aanspanning – ik weet niet of u de aangepaste versie al overhandigd is, want die heeft de heer Wisker. Het komt erop neer dat wij, kennisgenomen hebbend van, het woordje 'grote' schrappen. Dus in plaats van dat er staat: "Het feit dat er met grote regelmaat geheimhouding wordt opgelegd", dan komt er te staan: "Het feit dat er met de regelmaat geheimhouding wordt opgelegd". De overwegingen worden alle drie geschrapt en vervangen door: "Overwegende dat dit het moeilijker maakt voor de Dordtse burgers om de politiek te volgen." Bij 'van mening zijnde dat' wordt het derde bullet geschrapt, daar er momenteel te veel onder geheimhouding aan de raad wordt gepresenteerd. En aan 'verzoekt aan het college' wordt er toegevoegd: de mogelijkheid te bekijken van of er ook een openbare versie van geheime stukken gepubliceerd kan worden. Dat is in het kort denk ik dat dat aan de bezwaren van alle partijen hier tegemoet kan komen. Dank u wel.

De voorzitter: Kunt u nog even herhalen welke overweging ...? Nee, we hebben het helemaal helder, maar welke overweging erbij komt?

De heer Portier: De drie overwegingen die ...

De voorzitter: Ik begrijp het, ik begrijp het.

De heer Portier: ... daar staan worden geschrapt en vervangen door: dat het het moeilijker maakt voor de Dordtse burgers om de politiek te volgen.

De voorzitter: Exact, ja. Dank u zeer. Daar schijnt dus een vervangende motie voor klaar te liggen, die noemen we dan motie M2a. Die gaat u nu indienen, heer Wisker.

De heer Wisker: Die ga ik nu indienen, ja.

De voorzitter: Gaat uw gang. Daarmee wordt motie M2 ingetrokken.

De heer ...: Het vereist nogal wat van je creativiteit, dat zijn de heer hiërogliefen van mijnheer Portier.

Mevrouw ...: Ik heb ook mee geschreven, dus we gaan nu ...

De heer ...: Dit wordt uitgedeeld, hè? Deze hele ...

Mevrouw ...: Ja, dit hebben we.

De voorzitter: Nou, dit gestreep maakt het voor de Dordtse burger ook wel ingewikkeld om de politiek te volgen, hoor. Goed, de motie is inmiddels, of die wordt nu verspreid, de aangepaste motie. Ik kijk even rond of er nog ... Ja, graag. Ik kijk even rond of er nog naar aanleiding van die aanpassingen, die u waarschijnlijk toch wel hebt begrepen, of er nog vragen of opmerkingen zijn, of behoefte aan een tweede termijn. Mijnheer Schalken, gaat uw gang.

De heer Schalken: Ja, voorzitter, misschien kort. Allereerst dank aan de wethouder voor de reactie op de motie. Volgens mij heeft de wethouder eigenlijk maximaal aangegeven dat hij met wat wordt verzorgd maximaal aan de slag gaat om te kijken waar er wellicht nog verbeteringen mogelijk zijn. De overwegingen, daar hebben we het net ook al over gehad. Die worden dan allemaal geschrapt. Als ik dan eigenlijk een beetje wil verwijzen naar wat ook de heer Van Verk aangaf in zijn eerste termijn, hebben wij als Beter Voor Dordt nu eigenlijk geen behoefte meer aan deze motie.

De voorzitter: Dank u zeer. Ik ga toch even het rijtje af om te kijken hoe dat bij de anderen zit. VVD-fractie, de heer Merx.

De heer Merx: Ja, dank u wel, voorzitter. Ik ben blij in ieder geval dat die overwegingen zijn geschrapt en dat de overwegingen die daar nou voor in de plaats komt, die had voor mij ook niet per se gehoeven, maar voor mij had gemogen 'van mening zijnde dat' geschrapt te worden en dan daarvoor in de plaats 'overwegende dat', want daar zijn we het eigenlijk allemaal mee eens en daar is ook het college het mee eens. In mijn eerste termijn heb ik gezegd dat tenzij ik ongelooflijk goede argumenten hoor van het college dat we dit vooral niet moeten doen, dan steunen we niet, ondersteunen wij wel. Ik heb eigenlijk alleen maar het college horen omarmen, als het ware. Dan kun je twee dingen doen, je kunt zeggen: ik steun hem niet. Maar wat voor signaal geef je dan af? Of je steunt hem wel, omdat het college ook zegt: wij omarmen dit en we gaan ermee aan de slag. Voor dat laatste kiezen wij dan en wij zullen dan ook deze motie steunen. Maar ik ben wel benieuwd naar het gekrabbel hoe dat er dadelijk uitziet.

De voorzitter: Nou, ik weet niet of u dat wilt zien, maar ... Als u iBabs ververst, dan ziet u daar als het goed is nu of binnen enkele ogenblikken het eindresultaat. Als u daar nog van de speldjes en de streepjes en de puntjes een toelichting wil, dan kan ik u die

geven. CDA-fractie – hij komt eraan, ieder moment – CDA-fractie, de heer Van der Kruijff.

De heer Van der Kruijff: Ja, voorzitter, we hebben een fractieberaad gehouden en geconstateerd dat waar onze bezwaren zaten in de overwegingen, dat die allemaal geschrapt zijn. We hebben overigens ook geconstateerd dat het college, als je naar het dictum kijkt en als je naar het verzoek kijkt dat allemaal omarmt, overneemt, hoe je dat wil zien, en zegt: daar gaan we naar kijken, dat willen we doen. Als ik eerlijk ben zou ik gezegd hebben: dan kun je de motie intrekken, want hij is overgenomen. Maar nu die toch in stemming wordt gebracht – en ik begrijp zelfs, al heb ik de tekst nog niet gezien – dat de aanbeveling van het CDA om ook te kijken of er van geheime stukken ook een openbare versie gemaakt kan worden, daarin verwerkt is. Ik denk, als er allemaal dingen staan waar je het mee eens bent en het college omarmd, dan volgen wij de redenering van de VVD, dan kun je er ook niet tegen stemmen en zullen we daarvoor stemmen.

De voorzitter: Dank u zeer. D66, geen behoefte meer aan een inbreng in tweede termijn? GroenLinks? Mevrouw Kruger.

Mevrouw Kruger: Ja, voorzitter, wij sluiten ons volledig aan bij de woordvoering van de VVD en het CDA.

De voorzitter: ChristenUnie/SGP, de heer De Looze.

De heer De Looze: Ja, wij ook, het is wel overbodig, maar prima.

De voorzitter: PVV nog?

De heer Van Leeuwen: Geen verdere aanvullingen, dank u wel.

De voorzitter: Door het geroezemoes heen probeerde de PVV te zeggen dat er verder geen aanvullingen zijn. De SP-fractie?

De heer Portier: Nee, lijkt me duidelijk.

De voorzitter: VSP? Niet? Partij van de Arbeid.

De heer Van Verk: Voorzitter, laat duidelijk zijn dat wij voor optimale transparantie zijn, maar desondanks zullen wij toch tegen deze motie stemmen, omdat wij niet gediend zijn van dit soort gedoe.

De voorzitter: Dank u zeer. Mevrouw Koene.

Mevrouw Koene: Ja, voorzitter, dat is bijna een uitdaging om daarop in te gaan, maar dat doe ik niet. Wij sluiten ons ook aan bij de woordvoering van de heer Merx.

De voorzitter: Dank u zeer. Nou, was agendapunt 28 toch nog bijna een poging om de avondraad te halen, maar dat is niet gelukt. Als het goed is heeft u hem nu echt wel in uw iBabs staan, als u hem ververst. Levert dat nog onduidelijkheid op?

De heer Schalken: Voorzitter?

De voorzitter: De heer Schalken.

De heer Schalken: Mijn collega's zouden graag nog kennis kunnen nemen van de vernieuwde motie en dat hebben ze nog niet allemaal gedaan, begrijp ik.

De voorzitter: Ga ik tijdrekken.

De heer Van der Kruijff: Voorzitter?

De voorzitter: Ja, de heer Van der Kruijff.

De heer Van der Kruijff: Misschien even een klein puntje, als ik in iBabs kijk zie ik dat de handtekeningen van de fractieleden ontbreken. Volgens mij moet de motie daar wel aan voldoen, dus als iemand nog zijn hand...

De voorzitter: Die is ingetrokken.

Mevrouw '...': Dat is de oude, die is ingetrokken.

De voorzitter: Die is ingetrokken.

De heer Van der Kruijff: Voorzitter, ik constateer in ieder geval dat in iBabs een ongetekende versie staat.

De voorzitter: En op tafel ook, op tafel ligt een ingetrokken ondertekende en een niet-ingetrokken niet-ondertekende. Dus misschien dat de fractievoorzitters van VSP, SP, D66 en PVV even hier kunnen komen. Terecht punt. Ja, beste mensen, inmiddels is aan alle formaliteiten voldaan en staan er vier handtekeningen onder. De heer Schalken.

De heer Schalken: Ja, voorzitter, niet met een vraag om een schorsing, maar een aantal collega's van mij zou graag nog een reactie vanuit het college krijgen op deze herziene motie.

De voorzitter: Oké, dan kijk ik nog even naar wethouder Sleeking.

De heer Sleeking: Ja, voorzitter, dan ga ik ook in de herhaling vallen. Volgens mij heb ik al eerder aangegeven dat wij dat wat de raad als dictum meegaf graag zo optimaal mogelijk willen meenemen, inclusief de opmerking van het CDA. Waarmee de motie ook wat ons betreft eigenlijk overbodig was, maar ik begrijp dat u daar toch graag een stemming over heeft.

De voorzitter: Dan is het verder aan de raad. Ik wou hem eigenlijk toch wel zo langzamerhand in stemming brengen zoals die nu is. Is er nog behoefte aan stemverklaringen? De heer Schalken nog.

De heer Schalken: Ja, voorzitter, misschien kort, omdat er bij ons in de fractie toch discussie is: het dictum wordt overgenomen, maar hij wordt wel in stemming gebracht. Ik vind het aan mijn collega's zelf om te bepalen of ze voor of tegen deze motie zijn.

De voorzitter: Dank u zeer. Andere stemverklaringen nog? Zo niet, dan gaan we stemmen. Als u voor de motie bent, dan stemt u plus. Daartegen is min. Het gaat voor alle duidelijkheid om de aangepaste motie M2a. De motie is aangenomen, 31 stemmen voor en 6 stemmen tegen. De fractie van de PvdA is tegen en de raadsleden Soy, Van Eck, Van der Graaf en Schalken-den Hartog van de fractie Beter Voor Dordt. Daarmee is de motie wel aangenomen. Ik dank u allen hartelijk voor uw inbreng en aanwezigheid, betrokkenheid en ik sluit daarmee deze vergadering.